Takshashila Project

श्रीतीर्थोपेशु मंडदी रिया
[illegible] पडोराजाको कु
[illegible] खुडाक्षोनके
प. [illegible] थावा [illegible]
[illegible] नाडी [illegible]
[illegible] मकडु [illegible]

पुस्तक हुटक ६ ती ते श्री जापन्नी
मला श्री. पूरी की दी दहे
पत्र संख्या - २.७९ - ६६

आपोपिच्चवाज्जीलीला
धरपुत्रककणरामनी
पंचविंशानिक्षेपचररी

तां ५प श्राहन ग

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

पंचविंसो
१

॥ॐ नमः सामवेदाय॥ ॥ॐ महन्मे वोचो भर्गो मे वोचो यशो

मे वोचः स्तोमम्मे वोचो भुक्तिं मे वोचः सर्वम्मे वोचस्तन्माव

तु तन्माविशतु तेन भुक्षिषीय यद्वो देवा मतु सोमः साम

वृतस्य पथा विहाय यद्वोष्टं ब्रह्मानामासि स्तुतिः साम स

रणीः साम संगाम यं पितरो नः पितरो नः पितरो नूर्द्ध मणाउ

ह्वन्न रसं वो ह्वन्नरा ह्वयाय म्मृदा शिशिष्ठि रा देवानां तीर्थं वेदिर

Takshashila Project

र्त्रप्र ४

सिमामाहिꣳसीर्विष्णोःशिरोसियशोदायशोमयिधेहीषऊ
र्जेत्वायुषेवर्च्चसेत्वा॥१॥युनज्मितत्पृथिवीमग्निनासहयु
नज्मिवाचꣳसहसूर्येणयुक्तोवातोन्तरिक्षेणतेसहयुक्तास्ति
स्रोविपृचःसूर्यस्यसदनेसीदाम्यृतपात्रमसिवानस्पत्यो
सिबार्हस्पत्योसिप्राजापत्योसिप्रजापतेर्मूर्द्धास्यत्यायुपात्र
मसीदमहंमांप्रांवांप्राह्णामितेजसेब्रह्मवर्चसायमरुतानपु
तोपाङ्क्याःपर्वतानांकुकुन्नःसुपनाञ्जिराणङ्गुनाव

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

पंच विसो
२

द्रुतघोषाब्रह्मणामीवांवातयध्वंयुक्तास्थवहातदमहमिमंयज
मानंपञ्चघध्नूद्दामिपस्तुष्टुवमाम्बूस्तवर्चासिचवसवस्त्वा
गायत्रेणछंदसासम्मृजन्तुरुद्रास्त्वात्रैष्टुभेनछंदसासम्मृ
जन्त्वादित्यास्त्वाजागतेनछंदसासम्मृजंतुपवित्रंतेवित
तम्ब्रह्मणस्पतेप्रभुर्गात्राणिपर्येषिविश्वतोतप्ततनूर्नत
दामोश्नुतेशृतासइद्वहन्तःसन्तदाशतप्रस्तोकेनदेवी
मनीषास्मद्रथःसुतष्टोनवाज्यायुषामेपवस्ववर्चसामेप

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

वस्त्वविदुःष्टष्टिमादिवोजनित्राह्णएंवापोधःक्षरन्तीःसामे
दोह्यायममायुष्प्रममब्रह्मवर्चसाययजमानस्यद्यान्त्रिमुष्य
राज्याय॥२॥बेङ्करानामासिजुष्टादेवेभ्योनमोवाचेनमोवा
चस्पतयेदेविवाग्यत्तेवाचोमधुमत्तमंतस्मिन्माधाःसरस्वत्यैस्वा
हासूर्योमादिव्याभ्योनाष्ट्राभ्यःपातुवायुरन्तरिक्ष्याभ्योग्निःपा
र्थिवाभ्यःस्वाहायायाद्यसोम्योवध्ये ध्यायूनामुदीरतेविष्णुकुड
स्यधन्वनापतान्वरुणेधमद्योमन्त्रात्मायायामप्रजायमपवा

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

व मि सो
२

वास्त्तेरहम्मनोवाचम्ब्रसीदांमय्यग्नेस्त्तेजसेंद्रस्योंद्रियेणसूर्यस्य
वर्च्चसाबृहस्पतिस्त्वायुनक्तुदेवेभ्यःप्राणायाग्निर्युनक्तुतप
सास्तोमंयज्ञायवोढवेदक्षाविंड्इन्द्रिय ७ सत्याःकामायज
मानस्यसन्त्वृनक्षःरिध्यामय्यन्नंन्नविष्ठत्यन्नंऊनयिष्यामय्यन्नम
करमन्नमन्नूदन्नमजीजन ७ न्त्रयेनोसिगायत्रछंदास्त्वनुवा
रन्नेस्वस्तिमासम्पारयामास्तोत्रस्यस्तोत्रंगम्यादिन्द्रवन्तोव
नेमहिस्तहीमहिप्रजामिष ७ संवर्च्चसापयसासंतपास्तिर

Takshashila Project

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila.Project

गन्महिमनसासँशिवेनसंविज्ञानेनमनससख्यसत्यैर्यथावो
हंवारुणमंवदानीन्द्रोवोदृशेभूयाससूर्यश्चक्षुषेवातःप्रा
णायसोमागन्धायब्रह्मक्षत्रायनमोगंधर्वायविघ्नावादिनेव
र्चोधाअस्यसिवर्चोमयिधेहि॥३॥अध्वनामध्वपतेस्वस्तिमद्या
स्मिन्देवयानेपथिभूयात्सम्राडसिकृशानुःस्तुतोसिजनधा
य्यानन्नोसिप्रतक्वासम्मृष्टोसिहव्यसूदनोविष्णुरसिप्रवाह
णोवह्निरसिहव्यवाहनःश्वात्रोसिप्रचेतास्तुथोसिविश्व

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi

पंववि षो

४

वेदाउश्निगसिकविरं घारिरसि बंभारिरवस्यूरसि दुवस्वांछुं
ध्यूरसिमार्जालीयस्त तधामासिस्वर्ज्योतिःसमुद्रोसिविश्वव्य
चाअहिरसिबुध्न्योअजोस्येकपात्सगराज्ञ्रसिबुध्न्यःकाव्यासि
कव्यवाहनःपातमाग्नेयोतरोदुणानीकेनपिपृतमानमावे
स्तुमामाहिंसिष्टा॥४॥ऋतस्यद्वारौस्थोमामासन्ताप्तन्नमः
सखिभ्यःपूर्वसद्भ्योनमोपरसद्भ्यःश्रेयनोत्वचक्षात्र्यग्नेद्वाव
त्नुषावपश्यामीन्द्रविन्दपीतस्यतइन्द्रियावतोगायत्रछंदसः

सर्वगणस्यसर्वगणउपहूतउपहूतस्यभक्षयाम्पूर्वाःसप्त
र्षीनुपतिष्ठस्वेंद्रपीतोवावस्यतेसप्तर्विजोन्फछुयस्वेजुषस्व
लोकंमावांङ्वगाःसामरारंधिनोहृदिपितानोसिन्नगवन्मा
माहिꣳसीःसोमगीर्भिष्ट्वावयंवर्द्धयामोवाचाविदःसुमृडीको
नआविशाप्यायस्वसामउतेविश्वतःसोमवृष्ण्यम्भवावा
जस्यसंगथेवामेस्तुअर्वे[illegible]काव्यस्तेपितृभिर्भक्षितस्यम
धुमतोनाराशꣳसस्यसर्वगणस्यसर्वगणउपहूतउपहूत

स्यान्नह्यामिदीक्षायैवर्म्मेनतपासारूपेणमहिम्नावाचोविन्न
त्याप्रजापतिस्त्वायुनक्तुप्रजान्त्यापानायवायुर्युनक्तुमनसा
स्त्वामंयज्ञायवोढवेदधाविन्द्रइन्द्रियं८सत्याःकामायज
मानस्यसंतुवृषकोसित्रिष्टुप्छंदाऽनुवारन्नेस्वस्तिमासम्पा
रयामास्तोत्रस्यस्तोत्रंगम्यादिन्द्रवन्तोवातमदिन्नदीमदिघ
जामिषमिन्द्रविन्दुपीतस्यतइंद्रियावतस्त्रिष्टुप्छंदसःसर्वगण
स्यसर्वगणउपहूतउपहूतस्यान्नह्यामिसूर्य्यायुनक्तुवा

वास्तामस्ययज्ञायवोढवेदक्षाविन्दुइन्द्रिय ७ सत्वाःकामायज
मानस्यसन्तुस्वाराासिगायासिजगछन्दाअनुत्वारभेस्वस्ति
मासम्पारयामास्तोत्रस्यस्तोत्रंगम्यादिन्दुवन्तोवनेमहिन्म
ह्लीमहिप्रजामिषमिन्द्रविन्दुपीतस्यतइन्द्रियावतोजगछन्द
सःसर्वगणस्यसर्वगणउपहूतउपहूतस्यन्नह्यामायु
र्मेप्राणेमनसिमेप्राणेअयुपन्यामहविषन्मेमनोयमंगतंय
द्यामक्त्रपरागत ७ राज्ञासामेनतद्वयंपुनरस्मासुदध्मसि

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.
Takshashila Project

Takshashila Project

पं वैं विमो

६

यन्मेयमंविवस्वतमप्रनोजगामदूरगास्तन्मआवर्त्तयाउन
जीवातवेनमृत्विघ्योस्त्ररिष्टतातयोयेनाह्याजिमजयत्स्प
द्विबहृष्पायेनःश्पेन७ग्राङ्कन७सुपर्णंयदाङ्कुश्चक्षुरदिताव
नत्त७सोमोन्नवत्सामयितहृष्टात्ता॥५॥एंद्र७सहोसर्जित
स्यतइन्द्रविन्द्रुपीतासांङ्गियावतोनुष्टुप्छंदसोहरिवतःसर्वग ६
णस्यसर्वगणउपहूततउपहूतस्यत्नहृयामीद्रविन्द्रुपीत
स्यतइंद्रियावतोनुष्टुप्छंदसःसर्वगणस्यसर्वगणउपहूतउ

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

पद्भतस्य नद्धयामिस्तुतस्यस्तुतमस्पृ ऊँस्वत्पयस्व दामास्तोत्र
स्यस्तोत्रं गम्यादिन्दुवन्नोवनेमह्निन्नद्धीमहिप्रजामिषमिष्टय
जुषस्वेदेवसोमस्तुतस्तोमस्यन्नास्तोत्तुस्यातिरोक्ष्णस्ययोग्वस
निर्गोसनिर्नदूस्तत्स्यापद्भतउपद्भतस्यनद्धयाम्भृतस्यवा
दिवस्तोमपदविप्रोर्हामनिविमुंचाम्येतत्वांदेवस्तोमानवक
रमगन्नद्धीमहिवयम्प्रतिष्ठा ७ सोमह्यनुमहिसोमसहस
दसङ्ड्रिययणसुम्नरसिाम्प्रष्ठोरङ्ग्मादेवानां ७ स ७ सहदेवाना

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

य्याउर्य्ययातच्चाव्रत्नजिच्चसितयामाजिच्चतयामाजनयच्चका
त्वास्माङ्कर्द्विपामनुष्यमस्योषधीनांरसइन्द्रस्यप्रियतमंहविः
स्वादाद्दारियाजनस्यतेदेवसोमेष्टयजुषःस्तुतस्तोमस्यशस्त्रो
क्थस्ययोश्वसनिर्गोसनिर्भक्षस्तस्यापहूतउपहूतस्यभक्षया
मिदेवकृतस्यैनसोवयजनमसिपितृकृतस्यैनसोवयजनम
सिमनुष्यकृतस्यैनसोवयजनमस्यस्मत्कृतस्यैनसोवयजनम
सियद्दिवाचनक्तंचैनश्चकृमतस्यावयजनमसियत्स्वपंतश्चज

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

यतावेन स्वकृतमतस्यावयजनमसियद्विद्वाँसश्चाविद्वाँसावेन
स्वकृतमतस्यावयजनमस्येनसएनसोवयजनमस्यप्सुधौतस्यते
देवसोमनृभिःसुतस्यमधुमन्तम्मन्दङ्करोमिन्नामद्भ्यउषधीभ्यःका
मकामम्मन्त्रावन्र्ययोर्गस्यूर्ज्जम्मयिधेहिप्राणसोमपीथेमेजा
गृहिदधिक्राव्णोअकारिषञ्जिष्णोरश्वस्यवाजिनःसुरभिनोमु
खाकरत्प्रनआयूँषितारिषत्॥३॥अश्वोस्यत्योसिमयोसि
हयोसिवाज्यसिसप्तिरस्यर्वासिवृषास्यादित्यानामपत्मान्विहिन

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

पवनिबा

८

मस्तेस्तुमामाहिंऽसीर्वीर्यायोष्ठातेजसाप्रतिगृह्णामिनक्षत्राणाञ्चा
रूपेणप्रतिगृह्णामिस्सूर्यस्यत्वाचक्षुसाप्रतिगृह्णामिरथन्तरमसि
वामदेव्यमसिबृहदस्यङ्कान्यङ्कृन्त्रितोरथायोधान्नंवातायमनि
संवरंतोदूरेहेतिरिन्द्रियवान्पतत्रीतेनोग्नयःपप्रयःपारयन्तुवे
श्वानरःप्रत्नथानाकमारुहद्दिवःपृष्ठेमन्द्रमानःसुमन्मभिःसपूर्व
वज्जनयन्नृतवेधनऽसमानमय्यामन्यपर्येतिजागृविर्गिर्दिषतेरथ- ८
एषवामश्विनारथोरिष्टोविश्वभेषजःऊर्ज्वानोसख्यानायच्छदासनो

Takshashila Project

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

दक्षिणानवगृह्णाण॥७॥देवस्यत्वासवितुःप्रसवेश्विनोर्बाहुभ्यांपू
ष्णोहस्ताभ्याम्प्रतिगृह्णामिवरुणस्त्वानयतुदेविदक्षिणेवरुणा
यात्वन्नेनामृतत्वमशीयवयोदात्रेभूयान्मयोमह्यम्प्रतिग्रही
त्रेवरुणस्त्वानयतुदेविदक्षिणेरुद्रायगान्तयामृतत्वमशीयव
योदात्रेभूयान्मयोमह्यंप्रतिग्रहीत्रेवरुणस्त्वानयतुदेविदक्षि
णेग्नयेजमग्नयेहिरण्यमग्नीषोमाभ्यामजान्नयामृतत्वमशी
यवयोदात्रेभूयान्मयोमह्यम्प्रतिग्रहीत्रेन्नस्यान्नपतिःप्रादाद

व त्रि ब

नमीवस्यस्तुष्मिणोनमोविश्वजनस्यक्षामायनुच्छतिमामाहि ७ मी
र्वरुणस्त्वानयतुदेविदक्षिणेवृष्ट्वविन्नयामृतत्वमशीयवयोदात्र
न्नयान्मयोमह्यंप्रतिग्रहीत्रेयास्त्वाक्रन्तन्नपसोतत्वतवयित्रोवय
वरुणस्त्वानयतुदेविदक्षिणेवृष्टसातयेवासस्तेनामृतत्वमशीय
वयोदात्रेन्नयान्मयोमह्यम्प्रतिग्रहीत्रेवरुणस्त्वानयतुदेविदक्षि
णउन्नानायोंगिरसायाघ्राणेतेनामृतत्वमशीयवयोदात्रेन्नयान्म
योमह्यम्प्रतिग्रहीत्रेवरुणस्त्वानयतुदेविदक्षिणेक्षत्र[illegible]वाय

[illegible] १

ावमृगन्नेनामृतत्त्वमश्शीयवयोदात्रेन्नूयान्मयोमह्यम्प्रतिग्रहीत्रेवरु
णास्त्वानयत्वाददविदद्दक्षिणेप्रजापतयेपुरुषम्प्रजापतयेद्दस्तिनंप्रजा
पतयेवराहम्प्रजापतयेव्रीहियवास्तेरमृतत्त्वमश्शीयवयोदा
त्रेन्नूयान्मयोमह्यम्प्रतिग्रहीत्रेवरुणस्त्वानयत्वाददविदद्दक्षिणेन्द्र
त्रपतयेतिलमाषास्तेरमृतत्त्वमश्शीयवयोदात्रेन्नूयान्मयोमह्य
म्प्रतिग्रहीत्रेवरुणस्त्वानयत्वाददविदद्दक्षिणेसवित्रेत्वतरंत्वास्वत
रीत्वातयामृतत्त्वमश्शीयवयोदात्रेन्नूयान्मयोमह्यम्प्रतिग्रहीत्रेक

पं वि

१०

इदङ्कस्मात्क्वदात्कामःकामायादात्कामोदाताकामःप्रतिगृहीताकाम
:समुद्रमाविशत्कामेनत्वाप्रतिगृह्णामिकामैतत्ते॥८॥रश्मिरसिक्ष
यायत्वाक्षयंजिन्वसवितृप्रसूताबृहस्पतयेस्तुतप्रेतिरसिधर्मणे
त्वाधर्मंजिन्वसवितृप्रसूताबृहस्पतयेस्तुतान्वितिरसिदिवेत्वादि
वंजिन्वसवितृप्रसूताबृहस्पतयेस्तुतसन्धिरस्यन्तरिक्षायत्वान्त
रिक्षंजिन्वसवितृप्रसूताबृहस्पतयेस्तुतप्रतिधिरसिपृथिव्यैत्वा १०
पृथिवींजिन्वसवितृप्रसूताबृहस्पतयेस्तुतविष्टंभोसिवृष्ट्यैत्वा

वृष्टिंजिन्वसवितृप्रसूताबृहस्पतयेस्तुतश्वावोस्यह्नेत्वाहर्जिन्वसवि
तृप्रसूताबृहस्पतायेस्तुतान्वासिरात्र्यैत्वारात्रिञ्जिन्वसवितृप्रसू
ताबृहस्पतयेस्तुताग्निगासिवसुभ्यस्त्वावसून्जिन्वसवितृप्रसू
ताबृहस्पतायेस्तुतप्रकेतासिरुद्रेभ्यस्त्वारुद्राञ्जिन्वसवितृप्रसू
ताबृहस्पतयेस्तुतसुदीतिरस्यादित्येभ्यस्त्वादित्याञ्जिन्वसवितृप्र
सूताबृहस्पतयेस्तुतोजोसिपितृभ्यस्त्वापितॄञ्जिन्वसवितृप्रसू
ताबृहस्पतायेस्तुत॥ण॥तन्तुरसिप्रजाभ्यस्त्वाप्रजाञ्जिन्वसवितृ

पवविधे
१

प्रसूताबृहस्पतयेस्तुतरेवदस्योषधीन्पास्त्वोषधीर्जिन्वसवितृप्रसू
ताबृहस्पतयेस्तुतपृतनाषाडसिपशून्पस्त्वापशूञ्जिन्वासवितृप्र
सूताबृहस्पतयेस्तुताभिजिदसियुक्तग्रावेन्द्रायत्वेन्द्रञ्जिन्वसवितृ
प्रसूताबृहस्पतयेस्तुताधिपतिरसिप्राणायत्वाप्राणञ्जिन्वसवितृ
प्रसूताबृहस्पतयेस्तुतधरुणोस्यपानायत्वापानञ्जिन्वसवितृ
प्रसूताबृहस्पतयेस्तुतसंसर्पोसिचक्षुषेत्वाचक्षुर्जिन्वसवितृप्र ११
सूताबृहस्पतयेस्तुतवयोधास्त्रसिश्रोत्रायत्वाश्रोत्रञ्जिन्वसवितृप्र

Takshashila Project
Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

सूतावृहस्पतयेस्तुतत्रिवृदसित्रिवृतेत्वासवृदसिसवृतेत्वाप्रवृ
दसिप्रवृतेत्वानुवृदस्यनुवृतेत्वासवितृप्रसूतावृहस्पतयेस्तुत
निरोहोसिनिरोहायत्वासँरोहोसिसँरोहायत्वाप्ररोहोसि
प्ररोहायत्वानुरोहोस्यनुरोहायत्वासवितृप्रसूतावृहस्पतये-
स्तुतवसुकोसिवस्यष्टिरसिवेषश्रीरसिसवितृप्रसूतावृहस्प
तयेस्तुताक्रमोस्याक्रमायत्वासङ्क्रमोसिसङ्क्रमायत्वाक्रमा
स्फक्रमायत्वोक्रांतिरस्फक्रांत्यैवाँसवितृप्रसूतावृहस्पतयेस्तु

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

नवविधे
१२

ता॥२०॥ छ॥ ॥इति प्रथमः प्रपाठकः॥ ॥छ॥ ॥ॐ तिसृभ्यो हि
ङ्करोति स प्रथमया तिसृभ्यो हिङ्करोति स मध्यमया तिसृभ्यो हि
ङ्करोति स उत्तमयोद्यती त्रिवृतो विष्टुतिर्ज्येष्ठो ज्येष्ठिनेयः स्तुवी
ताग्रादग्र७रोहत्यनतिक्रामंती विष्टुतिरनतिक्रांत्या एवानतिक्रांते
न हि यज्ञस्य क्षेति तस्मादेतया स्तोतव्यमृद्ध्या एव पापवसीयसो
विधृतिर्विपाप्मना वर्त्तते य एतया स्तुते नाव गतोपरुध्यते नापरु
द्धो वगच्छति नाग्रिया७समापीयानन्यारोहति न जनता जनता

१२

मन्त्येतिनान्योन्यस्यप्रजाभ्याददतेयथादेवत्वङ्कल्पन्तेवर्षुकस्तु
पर्जन्योन्नवतीमहिलोकास्त्रृचस्ताहिंकारेणव्येत्येषाविष्ट
तिष्ठिनास्त्रिवृत्तोविष्टुतिःप्रतितिष्ठतियएतयास्तुते॥२॥तिसृभ्यो
हिङ्करोतिसपराचीभिस्तिसृभ्योहिङ्करोतिसपराचीभिस्तिसृ
भ्योहिङ्करोतिसपराचीभिःपरिवर्त्तिनीत्रिवृतोविष्टुतिःप्रपरि
वर्त्तमाप्नोतियएतयास्तुतेसंततविष्टुतिःप्राणापानाव्यानस्त्र्
चस्तान्हिंकारेणसंतनोतिसर्वमायुरेतिनपुरायुषःप्रमीयातेय

एतयास्तुतेवर्षुकःपर्जन्योन्नवतीमह्लिलोकास्त्वस्माद्धिंकारएण
सन्दधातिम्लक्लेवत्त्वाईश्वरापस्त्रिर्मृजःसेषाचपराव्वातश्रेया
न्नवत्यकतयाद्द्वेःवताद्दङ्नुपापीयाऽस्तामतास्ताद्धवयउपा
सातेतस्मान्नेघातिगृह्रूतःपरीवर्त्तन्निच्यवंत॥२॥तिसृभ्योहिङ्क्रो
तिसपराचीभिस्तिसृभ्योहिङ्करोतियामध्यमासाप्रथमायोत्त १३
मासामध्यमायाप्रथमासोत्तमातिसृभ्योहिङ्करोतियोत्तमासा
प्रथमायाप्रथमासामध्यमायामध्यमासोत्तमाकुलायिनीत्रिवृ

Takshashila Project
Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

को० ला० क० ५
कु० क० ला० का०
घौ कं जं षौ०
सं० ला० कलाय
२

तो विहृतिः प्रजाकामो वा पशुकामो वा स्तुवीत प्रजा वै कलाय
न्यग्नावः कलायं कलायमेव तन्नवत्येतामेवानुजावरायकुर्या
द तामसामेवाग्रं परियतीनां प्रजानामग्रं पर्येत्येतामेव बकुंस्ते
यजमानेन्यः कुर्याद्यस्सर्वाकुर्यिया न्नवंति सर्वा मध्ये सर्वा उक्त
माः सर्वा न विनां स्समाव ङ्गाजः करोति नान्यो न्यमपघ्नते सर्वे
समावद्दिंड्रियान्नवंति वर्षुकः पर्जन्यान्नवतीमहिलोकास्मु
वस्तां हिंकारेण व्यतिषजति पापवसीयसं तन्नवत्यधरोत्तर

Digitized by Vaidika Samsodhan Suparna, Maujpur, New Delhi

Takshashila Project

पंचविं
१५

मपावगतोरुध्यतेवगच्छत्यपरुद्धः पापीयांछ्रेयाँसमन्यारो
हतिजनताजनतामन्येत्यन्योन्यस्यप्रजाआददतेनयथाक्षेत्रं
कल्प्यंते॥३॥ पंचभ्योहिंकरोतिसतिसृभिः सएकयासएकया
पंचभ्योहिंकरोतिसएकयासतिसृभिः सएकयापंचभ्योहिंक
रोतिसएकयासएकयासतिसृभिः पंचपंचिनीपंचदशस्यवि
ष्टुतिः पाङ्क्तःपुरुषः पाङ्क्ताः पशवस्तयापुरुषंचपशूँश्चाप्नोति १५
वज्रोवैपंचदशोयत्पंचपंचव्यूहतिवज्रमेवतद्व्यूहतिशांत्या

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashjla Project

एषावैप्रतिष्ठितापंचदशस्यविष्टुतिःप्रतितिष्ठतियएतयास्तु
ते॥४॥पंचभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःसएकयासएकयातिसृ
भ्योहिंकरोतिसपराचीभिःसप्तभ्योहिंकरोतिसएकयासति
सृभिःसतिसृभिःस्त्रीन्स्तोमान्प्रतिविहिताब्रह्मवर्चसकामः
स्तुवीतपंचभिःपंचदशंतिसृभिस्त्रिवृतꣳसप्तभिःसप्तदशं
वीर्यंवैस्तोमावीर्यमेवतदेकधासमूहातेब्रह्मवर्च्चसस्याव
रुध्यैतेजस्वीब्रह्मवर्च्चसीभवतियएतयास्तुते॥५॥तिसृभ्योहिं

Digitized by Vaidika Bharata Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

करोतिसपराचीभिः पंचभ्यो हिं करोतिसएकयासतिसृभिः स
एकयासपंचभ्यो हिं करोतिसतिसृभिः सएकयासतिसृभिरुद्य
तीपंचदशास्यविष्टुतिरेतयावैदेवाः स्वर्गंल्लोकमायंस्वर्गका
मः स्तुवीतस्वर्गस्यलोकस्यसमष्ट्यै स्वर्गाद्धिलोकान्नच्यवतेतुष्टु
वानोतिक्रामंतीविष्टुतिरतिक्रांत्याएवातिक्रांतेनहियज्ञस्य
र्ध्नोतितस्मादेतयास्तोतव्यामृध्यमएव ॥१॥ पंचभ्यो हिं करोतिस २५
तिसृभिः सतिसृभिः सएकयासएकयापंचभ्यो हिं करोतिसए

कयासतिसृभिःसएकयासप्तभ्योहिंकरोतिसएकयासतिसृ
भिःसतिसृभिर्दशासप्तासप्तदशास्यविष्टुतिरेतयावैदेवाअ
सुरानत्यक्रामन्नतिपाप्मानंभ्रातृव्यंक्रामतियएतयास्तुते
त्तिक्रामंतीविष्टुतिरत्तिक्रांत्याएवात्तिक्रांतेनहियज्ञस्यर्ध्नोति
तस्मादेतयास्तोतव्यामध्याएवगर्भिणीविष्टुतिःप्रप्रजयापशु
भिर्जायतेयएतयास्तुतेविड्वैसप्तदशस्तस्याराजागर्भोविश
एवतद्राजानंगर्भंकरोतिनावगतोपरुध्यतेनापरुद्धोवगछ

त्यन्नंवैसप्तदशोयस्यसप्तमध्येभवंतिपंचपंचाभितोन्नमेवत
न्मध्यतोधीयतेनशनायुकोयजमानोभवत्यनशनायुकाःप्र
जावैराजोवैपुरुषःसप्तग्राम्यांपशवोयद्दशाप्तूर्वोभवंतिस
प्तान्नमायजमानमेवतत्पशुषुप्रतिष्ठापयत्यष्टावैप्रतिष्ठिता
सप्तदशस्यविष्टुतिःप्रतितिष्ठतियएतयास्तुते॥७॥एषएवव्यू
ढःसप्तैकमध्याब्रह्मणोवाआयतनंप्रथमाक्षत्रस्यमध्यमा
विशउत्तमायत्प्रथमाभूयिष्ठाराजयतिब्रह्मण्येवतदोजोवी

Takshashila Project

यंदधातिब्रह्मणएवतत्क्षत्त्रंचविशंचानुगाकरोतिक्षत्त्रस्यवा
स्यप्रकाशोन्नवतियएतयास्तुतेलामतांत्रिखर्वाउपासतेतस्मा
त्त्रस्पर्द्धमानानन्नीयंत॥८॥सपञ्चभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःस
तिसृभिःसएकयातिसृभ्योहिंकरोतिसपराचीभिःसपञ्चभ्योहिं
करोतिसएकयासतिसृभिःसतिसृभिःसपञ्चाच्छिताभ्रातृव्य
वांस्तुवीतयथासपञ्चाच्छितेनमत्यनमतीकरोत्येवंपाप्मानंभ्रा
तृव्यंप्ररुजत्येतामवबद्धन्त्योयजमानेभ्यःकुर्याद्विः प्रथमोहिं

Digitized by Vaidika Bharata Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

पंचविंसो ॥१७॥

कारःसप्तघ्यमायायत्ता७सप्तत्स्योहिंकरोतितेनसासप्तन्नजतेय
स्रान्नेवमध्येसंपद्यंततेनोसासप्तन्नजतेयउत्तमोहिंकारःसउ
त्तमायायत्ता७सप्तत्स्योहिंकरोतितेनसासप्तन्नजतेसर्वनिविनां
स्रमावद्धाजःकरोतिनान्योन्यमपद्यतेसर्वेसमावदिंद्रियान्नवंति
तामेतामात्निवृतारिणाउपासतेतस्मात्तउजिष्ठाःस्वानाम्॥८॥ए
षएवव्यूहउत्न[illegible]य्यःसाप्तेकमध्यमनिर्मध्यानुजावरःस्तुवीतालो
कावाएषयदानुजावरोयस्सप्तप्रथमाःसप्तोत्तमास्तिस्त्रोमध्येत्र्यक्ष १७

Takshashila Project

रः पुरुषोल्लोकमेवास्मैतन्मध्यतः करोतितस्मिंल्लोके प्रतिति
ष्ठत्येतामेव प्रजाकामायज्ञं कुर्यान्मध्यतोवा एष स ७ रूढोयः प्र
जाभ्न विंदते लोकमेवास्मैतंमध्यतः करोतितंलोकं प्रजयाभिप
श्लिष्यानुप्रजायतएतामेवापरुद्धराजन्याययज्ञंकुर्याद्द्विः सप्त
दशाम्नस्पाराजागन्तोविशाएवतद्राजानंनिर्हंत्यपावगतोरुध्य
तेवगच्छत्यपरुद्धएतामेवान्निवर्यमाणायज्ञंकुर्यात्प्रजापतिर्वि
सप्तदशः प्रजापतिमेव मध्यतः प्रविशात्यस्त्रात्या ॥१०॥ पंचन्योहिं

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

करोतिसतिसृभिःसएकयासएकयातिसृभ्योहिंकरोतिसपरा
चीभिर्नवभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःसतिसृभिःसतिसृभिश्चतुर
ःस्तोमान्प्रतिविहिताब्रह्मवर्चसकामास्तुवीतपंचभिःपंचदशंति
सृभिस्त्रिवृतंनवभिस्त्रिणवꣳस्त्रयꣳसप्तदशःसंपन्नोवीर्यंवैस
मावीर्यामवतदेकधासमूहतेब्रह्मवर्चसस्यावरुध्यैतेजस्वीब्र
ह्मवर्चसीभवतियएतयास्तुते॥१॥तिसृभ्योहिंकरोतिसपराचीभि २८
भिःपंचभ्योहिंकरोतिसएकयासतिसृभिःसएकयानवभ्योहिंक

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

रातिसतिसृभिःसतिसृभिःसतिसृभिरुद्यतीसप्तदशस्यविष्टु
तिरेतयावैदेवाःस्वर्गंलोकमायंस्वर्गकामःस्तुवीतस्वर्गस्यलो
कस्यसमष्ट्यैस्वर्गाल्लोकान्नच्यवतेउष्ट्वानोत्तिक्रामंतीविष्टुति
रत्तिक्रांत्याएवात्तिक्रांतेनर्द्धियज्ञस्यर्ध्नोतितस्मादेतयास्तोतव्यमृ
द्ध्याएव॥१२॥सप्तभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःसतिसृभिःसएकया
पंचभ्योहिंकरोतिसएकयासतिसृभिःसएकयापंचभ्योहिंक
रोतिसएकयासएकयासतिसृभिर्नस्त्रावाचीनबिलायंहिष्या

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

त्तस्यकुर्याद्यथाप्राचीनविलयात्तस्त्रयाप्रधूनुयादेवंयजमानस्य
पशून्प्रधूनोत्यपक्रामंतीविष्टुतिस्तयायजमानस्यपशवोपक्रा
मंतिपापीयान्भवतियएतयास्तुते॥३॥सप्तभ्योहिंकरोतिसतिसृ
भिःसतिसृभिःसएकयासप्तभ्योहिंकरोतिसएकयासतिसृभिःस
तिसृभिःसप्तभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःसएकयासतिसृभिःसप्त
सप्तिन्येकविंशस्यविष्टुतिःसप्तग्राम्याःपशवस्तानेतयास्पृणो १९
तिसप्तशिरसिप्राणाःप्राणानिंद्रियाण्येवैतयाप्नोत्यपावे

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

प्रतिष्ठितेकविंशस्य विष्टुतिः प्रतितिष्ठति य एतया स्तुते ॥२४॥
पंचभ्यो हिंकरोति स तिसृभिः स एकया स एकया स पंचभ्यो हिंक
रोति स एकया स तिसृभिः स तिसृभिर्नवभ्यो हिंकरोति स तिसृभि
ः स तिसृभिः स तिसृभिरुद्यत्येकविंशस्य विष्टुतिरेतया वै देवाः
स्वर्गंल्लोकमायंस्वर्गकामः स्तुवीत स्वर्गस्य लोकस्य समष्ट्यै स्वर्गा
ल्लोकान्न च्यवते तुष्टुवानोतिक्रामंती विष्टुतिरतिक्रांत्या एवातिम
क्रांतेन हि यज्ञस्यर्ध्नोति तस्मादेतया स्तोतव्यमृद्ध्या एव सैषा त्रिवृ

पंचविंसो
॥२०॥

त्वायणात्त्रिवृदुदयनायत्रिवृद्बहिष्पवमानंभवतिनत्वेताएकवि
ंशास्योन्नमान्नवंतिप्राणावैत्रिवृत्प्राणानेवतदुन्नयतोदधातितस्मा
दयमर्द्वाङ्गावाङ्प्राणउत्तरेषांप्राणानांसर्वमायुरेतिनपुरा
युषःप्रमीयतेयएतयास्तुतेतामेतांकरद्विषउपासतेतस्मात्तेसर्वमा
युर्यंति॥११॥नवभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःसतिसृभिःसतिसृभिः
पंचभ्योहिंकरोतिसएकयासतिसृभिःसएकयासप्तभ्योहिंकरो
तिसतिसृभिःसएकयासतिसृभिःप्रतिष्ठुतिर्नवभ्यस्त्रिवृतंप्रतिष्ठे २०

Takshashila Project

तिपंचत्रिंःपंचदशा७सप्तत्रिंःसप्तदशा७स्वयामकविंशाःसंपन्नो
यएवस्तोमायज्ञंवहंतितानुत्तमेस्तोत्रेसंतर्पयतियथानडुह्नावाश्वा
न्वाश्वतरान्वोक्षषाःसंतर्पयादेवमेतदुत्तमेस्तोत्रेस्तोमांस्संतर्पयति
तृप्यातिप्रजयापशुभिर्यएतयास्तुतएतामेवपुरोधकामायकुर्या
द्बृहत्वेत्रिवृत्स्तुत्रमेकविंशायत्रिवृतेकविंशांप्रतिपद्यतेब्रह्म
तत्क्षत्रस्यपुरस्तान्निदधातिगच्छतिपुरोधांनपुरोधायाश्च्यवतेयए
तयास्तुतेतामेतांप्रावाहणयउपासतेतस्मात्तेपुरोधायानच्यवंते

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi

Takshashila Project

॥१६॥नवभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःसतिसृभिःसतिसृभिस्तिसृभ्यो
हिंकरोतिसपराचीभिर्नवभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःसतिसृभिःस
तिसृभिःसूर्म्युन्नयतद्यादीप्ताब्रह्मवर्चसकामःस्तुवीततेजोवैत्रिवृ
द्ब्रह्मरःक्षुरूपायत्रिवृतावर्त्तितोन्नवतस्तिस्रोमध्येयथाहिरण्यं
निष्टपेदेवामनंत्रिवृतानिष्टपतस्तेजसेब्रह्मवर्चसायायापञ्चावेव
त्त्ववाईश्वरापरस्त्रिर्द्दहःकिलासत्त्वानुन्नयमतिहिनिष्टपतएतामे २१
वानिर्ह्रास्यमानायकुर्याच्छमलंवाएतमृच्छतियमश्लीलावागृच्छति

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Taksbashila Project

येवेनमसावश्ना्लीलंवायवदतिनामस्यात्रिवृद्वातोनिष्टपतस्तेज
स्वीन्नवतियएतयास्तुते॥१॥७॥ ॥इतिद्वितीयःप्रपाठकः॥२॥
॥३॥नवभ्याहिंकरोतिसतिसृभ्निःसपंचभ्निःसएकयानवभ्याहिं
करोतिसएकयासतिसृभ्निःसपंचभ्निर्नवभ्योहिंकरोतिसपंच
भ्निःसएकयासतिसृभ्निर्वज्रोवैत्रिणवोवज्रमेवतद्यूहतिश्नां
त्यपंचभ्निर्विहितेकापरिचरापाङ्गाःपशवोयजमानःपरिचरा
यत्पंचभ्निर्विदधात्येकापरिचराञ्जवतियजमानामेवतत्पशुषु

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

प्रतिष्ठापयत्येषा वै प्रतिष्ठिता त्रिणवस्य विष्टुतिः प्रतितिष्ठति य ए
तया स्तुते ॥ २ ॥ स पञ्चभ्यो हिंकरोति स तिसृभिः स तिसृभिः स एकया
न वभ्यो हिंकरोति स एकया स तिसृभिः स पंचभिरेकादशभ्यो हिं
करोति स पंचभिः स तिसृभिः स तिसृभिरुद्यती त्रिणवस्य विष्टुति
रेतया वै देवाः स्वर्गं लोकमायन्त्स्वर्गकामः स्तुवीत स्वर्गस्य लोक
स्य समष्ट्यै स्वर्गाद्धि लोकान्न च्यवते तुष्टुवानोऽतिक्रामन्ती वै विष्टुतिरति 22
क्रान्त्या एवातिक्रान्तेन ह्ययज्ञस्य धूर्जतितस्मादेतया स्तोतव्यमृद्ध्याए

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

व॥२॥ एकादशभ्यो हिंकरोति स तिसृभिः स सप्तभिः स एकया स एकादशभ्यो हिंकरोति स एकया स तिसृभिः स सप्तभिरेकादशभ्यो हिंकरोति स सप्तभिः स एकया स तिसृभिरंतो वै त्रयस्त्रिंशः परमो वै त्रयस्त्रिंशः स्तोमानाꣳ सप्तभिर्विहितः का परिचरा सप्तभ्यः पशवो वै यजमानः परिचराय सप्तभिर्विदधाति का परिचरा न्नवति यजमानमेव तदंततः पशुषु प्रतिष्ठापयत्येषा वै प्रतिष्ठिता त्रयस्त्रिंशस्य विष्टुतिः प्रतितिष्ठति य एतया स्तुते॥३॥ एकाद

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

भ्राभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःसपंचभिःसतिसृभिरेकादशभ्योहिं
करोतिसतिसृभिःसतिसृभिःसपंचभिरेकादशभ्योहिंकरोति
सपंचभिःसतिसृभिःसतिसृभिर्नदीयःसंक्रमांतोविवृयस्त्रि ७ ग्रा
यथामहाहृदस्याग्र ७ स्प्लवान्नदीयःसंक्रमांसंक्रामत्येवामतन्नदी
यःसंक्रमयानदीयःसंक्रमांसंक्रामतिपंचभिर्विहितातिस्रःपरि
वराःपाङ्क्ताःपशवएतावान्पुरुषोयदात्माप्रजाजायायत्पंचभिर्वि २३
दधातितिस्रःपरिवराभवंतियजमानमेवतत्पशुषुप्रतिष्ठापयति

Takshashila Project
Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

पशुमान्भवतियएतयास्तुते॥४॥नवभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःस
पंचभिःसएकायेकादशभ्योहिंकरोतिसएकयासतिसृभिःसस
प्तभिस्त्रयोदशभ्योहिंकरोतिससप्तभिःसतिसृभिःसतिसृभिरुद्य
तीत्रयस्त्रिंशस्यविष्टुतिरेतयावैदेवाःस्वर्गंलोकमायंस्स्वर्गकामः
स्तुवीतस्वर्गस्यलोकस्यसमाष्ट्यैस्वर्गाल्लोकान्नच्यवतेतुष्टुवानाग्रा
दश्यंरोहत्यभिक्रामंतीविष्टुतिरभिक्रांत्याएवाभिक्रांतेनहिय
ज्ञस्यध्नंतितस्मादेतयास्तोतव्यमृद्ध्याएव॥५॥त्रयोदशभ्योहिंक

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.
Takshashila Project

Takshashila Project

रोतिसतिसृभिःसपंचभिःसपंचभिरेकादशभ्योहिंकरोतिसपंचभि
ःसतिसृभिःसतिसृभिर्नवभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःसतिसृभिःस
तिसृभिःप्रत्यवरोहिणीत्रयस्त्रिꣳशस्यविष्टुतिर्यथामहावृक्षस्याग्र
ꣳगत्वाशाखायाःशाखामालंभमुपावरोहेदेवमेतयेमंलोकमु
पावरोहतिप्रतिष्ठायैत्रिवृतायेतित्रिवृतोदेतिप्राणावैत्रिवृत्प्राणे
न्नेवायंतिप्राणमनूदंतिसर्वमायुरेतिनपुरायुषःप्रमीयतेयएत २४
यास्तुतेतामतांकरद्विषउपासततस्मात्तेसर्वमायुर्यंति॥६॥पंचद

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

भ्योहिंकरोतिसतिसृभिःससप्तभिःसपंचभिरेकादशभ्योहिं
करोतिसपंचभिःसतिसृभिःसतिसृभिःससप्तभ्योहिंकरोतिसति
सृभिःसएकयासतिसृभिर्यावैत्रयस्त्रिꣳशामेकविꣳशोऽप्र
तिष्ठितंवेदप्रतितिष्ठतिप्रतिष्ठावाएकविꣳशःस्तोमानांयदेता
ःसप्तत्रयस्त्रिꣳशस्योत्तमाभवंतिसप्तविधेकविꣳशस्यविष्टुति
रेकविꣳशएवतत्त्रयस्त्रिꣳशंप्रतिष्ठापयतिप्रतितिष्ठतियए
तयास्तुते॥७॥अष्टाभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःसचतसृभिःसए

कयाष्टाभ्यो हिंकरोति स एकया स तिसृभिः स चतसृभि रष्टाभ्यो ह

हिंकरोति स चतसृभिः स एकया स तिसृभिः पशवो वै छंदोमा य

दष्टाभ्यो ष्टाभ्यो हिंकारात्यष्टाशफाः पशवः शफशस्तत्पशूनाप्नो

ति चतसृभि र्विहितेकापरिवरा चतुष्पादाः पशवो यजमानः परि

वराय चतसृभि र्विदधात्येकापरिवराम्नवति यजमानमेव तत्प

शुषु प्रतिष्ठापयत्येषा वै प्रतिष्ठिता चतुर्विंशस्य विष्टुतिः प्रतिति

ष्ठति य एतया स्तुते ॥ ७ ॥ पंचभ्यो हिंकरोति स तिसृभिः स एकादशा

दशा

२५

Takshashila Project

भिःसएकयाचतुर्द्दशभ्योहिंकरोतिसएकयासतिसृभिःसदशा
भिःपंचदशभ्योहिंकरोतिसएकादशभिःसएकयासतिसृभिर्ब्र
ह्मणावाआयतनंप्रथमाक्षत्रस्यमध्यमाविशउत्तमायत्पंचदश
भ्योपूर्वेणैवतच्चतुर्द्दशोत्तमांब्रह्मणैवतत्क्षत्रेओजोवीर्यंदधाति
ब्रह्मणैवतत्क्षत्रायचविशामनुगांकरोतिक्षत्रास्यवास्यवका
त्रोम्नवतियएतयास्तुतेस्तोमावाएतेयच्छंदांस्ययुजाहिस्तोमा
युग्मंतिछंदांसियदेषायुजिनीचतुश्चत्वारिंशास्याविष्टुतिस्त

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

नस्तोमाएषाविप्रतिष्ठिताचतुश्चत्वारिंशस्यविष्टुतिःप्रतितिष्ठति
यएतयास्तुते॥९॥चतुर्दशभ्योहिंकरोतिसतिसृभिःसदशभिः
सएकयापंचदशभ्योहिंकरोति सएकयासतिसृभिः
सएकादशभिःपंचदशभ्योहिंकरोतिसएकादशभिःसएकयास
तिसृभिर्निर्मध्यास्तीववाअयंलोकोस्तीवासौछिद्रमिवेदमंतरि
क्षंयदेषानिर्मध्यास्तवतीमानेवलोकाननुप्रजायतेप्रप्रजयाप २९
पशुभिर्जायतेयएतयास्तुते॥१०॥पंचदशभ्योहिंकरोतिसतिसृ

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

त्रिः स एकादशा त्रिः स एकया पंचदशाभ्यो हिंकरोति स एक
या स तिसृ त्रिः स एकादशा त्रिस्सप्तदशाभ्यो हिंकरोति स दश
त्रिः स एकया स तिसृ त्रिराज्यानां प्रथमा पृष्ठानां द्वितीयो क्था
नां तृतीया याज्यानां ॥ सा होतुर्या पृष्ठानां ॥ सा मैत्रावरुणस्य
या उक्थानां ॥ सा ब्राह्मणाच्छंसिनो या एव होतुः साच्छावाकस्य
या पृष्ठानां ॥ सा होतुर्या उक्थानां ॥ सा मैत्रावरुणस्य याज्याना
॥ सा ब्राह्मणाच्छंसिनो या एव होतुः साच्छावाकस्य या उक्थानां ॥

Takshashila Project

साहोतुर्याज्यानां सामैत्रावरुणस्ययाष्टष्ठानां सर्ब्राह्मणा
छं सिनोयैवहोतुःमाछावाकस्यसर्वाश्चान्येषुसर्वाःष्टछेषु
सर्वात्कृष्टेषुपञ्चावाविसमीषंतीयदेषासर्वाणिसवनान्यतु
संचरत्यनुसवनमेवैनंपशुभिःसमर्द्धयतिपशुमान्भवतिय
एतयास्तुते॥ १ ॥षोडशिभ्योहिंकरोतिसातिसृभिःसद्वादशभि
:सएकयाषोडशिभ्योहिंकरोतिसएकयासातिसृभिःसद्वादशा
भिःषोडशिभ्योहिंकरोतिसद्वादशभिःसएकयासतिसृभिरंत ।। 27

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

वाऽष्टाचत्वारिंशः पञ्चावरूं दोमायत्षोडशभ्यः षोडशभ्यो हिं
करोति षोडश कलाः पञ्चावः कलाशस्तत्यन्नाप्नोति द्वादशानि
विद्धितिकापरिवरा द्वादशमासाः संवत्सरो यजमानः परिवराय
द्वादशानि विदधात्येकापरिवरा नवति यजमानमेव तदंततः सं
वत्सरे प्रतिष्ठापयत्येषा वै प्रतिष्ठिताष्टाचत्वारिंशस्य
विष्टुतिः प्रतितिष्ठति य एतया स्तुते ॥२॥ षोडशभ्यो हिंकरोति स
तिसृभिः स दशभिः स तिसृभिः षोडशभ्यो हिंकरोति स तिसृभिः

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

सतिसृभ्यस्त्रिःसदशभ्यस्त्रिःषोडशभ्यो हिंकरोतिसदशभ्यस्त्रिःसतिसृभ्यस्त्रिः
सतिसृभ्यस्त्रिर्नेदीयांसंक्रमांतोवावस्तोमाविष्टुतयोयथामहावृक्ष
स्याग्रंस्पृष्ट्वानेदीयःसंक्रमांसंक्रमत्येवमेतन्नेदीयःसंक्रमया
न्नेदीयःसंक्रमांसंक्रामतिदशभ्यस्त्रिर्विहितातिसृःपरिवरादशभ्यस्त्रि
राविराडेतावान्पुरुषोयदात्माप्रजाजायायदृशभ्यस्त्रिर्विदधातिति
सृःपरिवराज्जवंतियजमानामेवतद्विराज्यन्नाद्येंततःप्रतिष्ठापय
त्यन्नादोन्नवतियएतयास्तुते॥१३॥ ॥इतितृतीयःप्रपाठकः॥३॥

२८

॥ॐ॥गावोवाएतत्सत्रमासततासांदशसुमाःसुशृंगाण्यजायंत
ताअब्रुवन्नराध्स्मोत्तिष्ठामोपनोज्ञतेतिताउदतिष्ठन्यासां
त्ववाब्रुवन्नासामहाएवेमौद्वादशौमासौसंवत्सरमापया
मेतितासांद्वादशसुमाःसुशृंगाणिप्रावर्त्तंतताःसर्वमन्नाद्यमाप्नु
वन्यस्ताएतास्तूपरास्तस्मात्ताःसर्वान्द्वादशमासःप्ररतेसर्वंहि
तास्वन्नाद्यमाप्नुवन्सर्वमन्नाद्यमाप्नोतियएवंवेदप्रजापतिर्वाइ
दमेकआसीत्सोकामयतबहुस्यांप्रजायेयेतिसएतमतिरा

Takshashila Project

त्रमपश्यत्तमाहरत्तेनाहोरात्रे प्राजनयद्यद्द्वादशोतिरात्रो भवत्यहो
रात्रे एव प्रजनयंत्यहोरात्रयोः प्रतितिष्ठंत्येतावान्वाव संवत्सरो
यदहश्च रात्रिश्चाहोरात्राभ्यामेव तत्संवत्सरमाप्नुवंति यज्ज्योतिष्टो
मो भवति यज्ञमुखं तद्भवंति यदुक्थ्यो यज्ञक्रतोरनंतरयाय यद्रा
त्रिः सर्वस्याप्त्यै स एतांस्तोमानपश्यज्ज्योतिर्गौरायुरितीमा वै लो
का एते स्तोमास्त्रयामेव ज्योतिरयं मध्यमो गौरसावुत्तम आयुर्यदेते
स्तोमान्भवंतीमानेव लोकान्प्रजनयंत्येषु लोकेषु प्रतितिष्ठंति स ए

२९

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

तं

तंत्र्यहंपुनःप्रायुंक्ततेनषडहेनषडृतून्प्राजनयद्यदेषषडहोन्न
वत्सृन्नूनेवप्रजनयंत्सृतुषुप्रतितिष्ठंतिसएतंषडहंपुनःप्रायुंक्त
तान्यांद्वाभ्यांषडहाभ्यांद्वादशमासःप्राजनयद्यदेतौद्वौषडहौ
न्नवतोमासानेवप्रजनयंतिमासेषुप्रतितिष्ठंतिसएतौद्वौषडहौ
पुनःप्रायुंक्ततैश्चतुर्भिःषडहैश्चतुर्विंशतिमर्धमासान्प्राजनय
द्यदेतेचत्वारःषडहाभवंत्यर्धमासानेवप्रजनयंत्यर्धमासेषुप्र
तितिष्ठंतिसइदंभुवनंप्रजनयित्वापृष्ठ्येनषडहेनवीर्यमात्मन्नध

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

त्र्यदेषपृष्ठ्यःषडहोभवतिवीर्यएवंततःप्रतितिष्ठंतितन्मासासं
वत्सरंप्राजनयद्यदेषमासोभवतिसंवत्सरमेवप्रजनयंतिसंवत्स
रेप्रतितिष्ठंति॥१॥प्रायणीयमेतद्भवतिप्रायणीयेनवाऽऋङ्कदे
वास्वर्गंलोकंप्रायन्यत्प्रायऽंस्तत्प्रायणीयस्यप्रायणीयत्वंतस्मात्प्रा
यणीयस्याङ्करूत्विजानन्वितव्यामतद्धिःस्वर्गस्यलोकस्यानेदिष्ठं
यएतस्यर्विङ्गंभवतिहीयतेस्वर्गाल्लोकाद्बहुदर्विऽंद्वांभवतिबहुदर्वि
ऽंत्रात्यद्धरागायत्रीतेजोब्रह्मवर्चसंगायत्रीतेजएवब्रह्मवर्चसं

Takshashila Project

मारन्त्यप्रयंतिचतुर्विंशत्रांनवतिचतुर्विंशोह्येवसंवत्सरःसाक्षा
द्देवसंवत्सरमारभंतेयावत्यश्चतुर्विंशस्यस्तोमस्यस्तोत्रीयास्ता
वत्यःसंवत्सरस्यरात्रयःस्तोत्रीयाभिरेवतत्संवत्सरमाप्नुवंतिपं
चदशास्तोत्राणिभवंतिपंचदशार्द्धमासस्यरात्रयोर्द्धमासशएव
तत्संवत्सरमाप्नुवंतिपंचदशास्तोत्राणिपंचदशशस्त्राणिसमासो
मासशएवतत्संवत्सरमाप्नुवंतितदाहुरीर्मइववाएषहोत्रायद
च्छावाकायदच्छावाकमनुसंतिष्ठतईश्वारमार्त्तिवितोरितियद्ध

Digitized by Vaidika Bharata/Supa[illegible] Manipur, New Delhi.

नो

क्ष्णंस्यात्त्रैककुभंनौद्वंश्रीयंवाततःप्रतिष्ठाप्यवीर्यंवाएतेसाम
नीवीर्यएवंततःप्रतितिष्ठंत्यथोखल्वाहुरग्निष्टोमसामेवकार्यमिव
एवयज्ञस्वग्यायिदग्निष्टोमंक्लृप्तौद्दिहोतारमनुसंतिष्ठतेद्वादशास्तो
त्राण्यग्निष्टोमोद्वादशमासाःसंवत्सरस्तेनसंवत्सरसंमितोद्वा
दशाग्रास्त्राणितच्चतुर्विंशतिस्तच्चतुर्विंशतिरर्द्धमासाःसंवत्सरस्ते
नसंवत्सरसंमितोथोखल्वाहुरुक्थ्यामेवकार्यमह्नःसमृद्ध्यैसर्वा
णिरूपाणिक्रियंतेसर्वंह्येतेनाह्नाप्यातपवंतेवाजसातयेसा

द्वादशास्तो
त्रि४
३१

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.
Takshashila Project

Takshashila Project

माःसहस्रपाजसइतिसहस्रवतीरितिपङ्क्त्यार्यासंवत्सरस्यरू
पꣳसर्वानिरवेनाने■तयाप्नोतिसर्वानिह्निवदत्यघ्यारवल्वाङ्कु
:पवस्ववाचोऽग्नियइत्येवकार्यंमुखंवाएतत्संवत्सरस्ययद्वा
वाग्रंमुखतएवतत्संवत्सरमारभन्तेमिथुनमिववाएषाव्याहृ
तिःपवस्वेतिपुꣳसोरूपंवावइतिस्त्रियाःसामतिपुꣳसोरूपं
चित्रामितिरितिस्त्रियांमिथुनमेवेत्यायज्ञमुखेदधातिप्रजनना
याग्नियुंह्वाहियेतावतिजराबोधीयमग्निष्टोमसामकार्यंयुक्ते

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

त्निवसंवत्सरेणप्रयंतिबह्वृग्विदंत्रात्यद्धरासुन्नवतिबह्वृग्विदंत्रास्य
रूपमथोखल्वाहुर्यज्ञायज्ञीयमेवकार्यंपथ्यावैयज्ञायज्ञीयं
पथ्यएवतन्नयंति॥२॥अग्नीवत्तैर्ब्रह्मसामन्नवत्यग्नीवत्तैर्नवैदे
वांस्वर्गंलोकमस्यवहंतियदग्नीवत्तैर्ब्रह्मसामन्नवतिस्वर्ग्यस्यलो
कस्याभिहृत्याएकाक्षराणिधनोन्नवत्येकाक्षरावैवाग्वाग्वैवतदग्
रन्यःस्वर्गंलोकंयंतिसाम्नेतोयंस्तृचाप्पुनरायंतिसामवाअग्नेसोलो ३२
कश्रगायंयदितःसाम्नायंतिःस्वर्गंलोकमारन्यंयंतियद्दृचाप्पुनरा

Takshashila Project

यंत्वस्मिंल्लोकेऽतितिष्ठंतियत्सामावसृजेयुरवःस्वर्ग्याल्लोकात्प
द्येरन्यदृचमनुसृजेयुर्नर्च्छियेयुरस्माल्लोकात्समानंसामन्नवत्य
न्यान्यःप्रगाथान्यदन्याद्धिवित्रमध्वानमवगच्छन्नेतिहैषावाए
षरेतोधायदन्नीवर्त्तःप्रगाथ्युरेतोदधदितियदितःसमानं
सामन्नवत्यन्योन्यःप्रगाथोरेतएवतद्दधतियत्परस्तात्समानःप्र
गाथोन्नवत्यन्यदन्यत्सामरेतएवतद्धितंप्रजनयंतिसाम्नेतःप्र
गाथांदुग्धेप्रगाथेनपरस्तात्सामानिदुग्धसलोमत्वायायेवाक्त

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

ध्मानंपुनर्निवर्त्तयंतितेनेनंतेगछंतियेउपुनर्निवर्त्तयंतितेगछंति
यत्रास्तुतंकुर्वतेयथादुग्धामुपसीदेदेवंतद्येनास्तुतंयंकामंका
मयंतेतमन्नप्रस्कवतेब्रह्मवादिनोवदंतियातयामासंवत्सरा३
त्रयातयामा३इतितेनायातयाममितिवक्तव्यंपुनरन्यानिस्तोत्रा
णिनिवर्त्तंतउर्द्ध्वमिवब्रह्मसामैति॥३॥पंचसुमाःसुबार्हताःप्र ३३
गाथास्त्रायंतेतत्पाप्तेषुछंदसीसंयुज्येतवंतिस्त्रउष्णिहस्पारे
कागायत्रीतास्तिस्त्रोबृहतीत्योन्नवंतितदाहुःसंचारइववाएष

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

छंदसांयद्वैछंदसीसंयुंजंतीतिवत्सरुन्नरेरेवछंदोन्निरतत्वंपत्ना
वोवेवत्सरुन्नराणिछंदांसिपसुन्निरवतत्स्वर्गंल्लोकमाक्रम
माणायंत्येकांगायत्रीमकाहमुपयुरेकामुष्णिहमेकाहमेका
मनुष्टुन्नमेकाहंवृहत्यापंवमासइयुःपंक्तिमकाहमुपयुस्त्रि
ष्टुन्नाषष्ठंमासमियुःस्वोविषुवानन्नवितंतिजगतीमुपयुस्त
दाङ्करनवत्कृन्नानिवाएतानिछंदांसिमध्यंदिनेवृहत्यावेवात्रि
ष्टुन्नावेतव्यामित्यतवेछंदसीवीर्यवतीएतघ्रत्यन्हंमध्यंदिनस्य

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

रूपꣳराथंतरंबृहन्निधनंबृहतीकार्येतिद्धिरथंतरस्यस्वमायतनंय
बृहतीस्वएवतदायतनेरथंतरंप्रतितिष्ठतिबार्हतंनित्रिष्टुक्का
२ स्वर र्येतिद्धिबृहतस्वमायतनंयत्रिष्टुप्स्वएवतदायतनेबृहद्रथंतरेप्रति
तिष्ठतीइतस्त्वयास्त्रिꣳशाताप्रगाथेरतव्यंत्रयस्त्रिꣳशाद्देवतादे
वतास्वेवप्रतितिष्ठंतोयंतिचतुर्विꣳशात्येतव्यंचतुर्विꣳशातिरर्द्ध ३४
मासाःसंवत्सरःसंवत्सरएवप्रतितिष्ठंतोयंतिद्वादशात्रिरेतव्यं
द्वादशमासाःसंवत्सरःसंवत्सरएवप्रतितिष्ठंतोयंतिषड्भिरेतव्या

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

ँषड्ऋतवऋतुष्वेवप्रतितिष्ठंतोयंतिचतुर्निरतव्यंचतुष्पादाःप
शवःपशुष्वेवप्रतितिष्ठंतोयंतित्रिर्निरतव्यंत्रयइमेलोकाएष्व
वलोकेषुप्रतितिष्ठंतोयंतिद्वाभ्यामतव्यंद्विपाद्यजमानःस्वर्गस्य
लोकस्याक्रांत्याअन्येनान्येनहिपदापुरुषःप्रतितिष्ठन्नेति॥४॥
स्वरसामानएतेभवंतिस्वर्भानुर्वाआसुरआदित्यंतमसाविध्य
त्तंदेवाःस्वरैरस्पृण्वन्यत्स्वरसामानोभवंत्यादित्यस्यस्पृत्याप
हत्यैदेवाआदित्याँस्वर्गंलोकमपारयन्यदपारयँस्तत्परा

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

णांपरत्वंपारयंत्येनंपराणियएवंवेदसप्तदशान्नवंतिप्रजापति
र्वैसप्तदशःप्रजापतिमेवापयंत्यनुष्टुप्छंदसोन्नवंत्यानुष्टुभो
वैप्रजापतिःसाक्षादेवप्रजापतिमारभंतेत्रयःपुरस्तात्त्रयः
परस्ताद्भवंतिदेवावाआदित्यस्यस्वर्गाल्लोकादवपादादबिभ
युस्तमेतैःस्तोमैःसप्तदशैरदृꣳहन्नपदेतेस्तोमान्नवंत्यादित्य
स्यधृत्यैषट्त्रिꣳशान्नवंतिवर्ष्मवैषट्त्रिꣳशोवर्ष्मणैवैन ३५
ꣳसमिमतेतस्यपराचीनातिपादादबिभयुस्तꣳसर्वैस्तोमैःप

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

योर्षान्विश्वजिदग्निजिह्वां वीर्यं वा एतो स्तोमो वीर्य एवैतद्दा
दित्यं पर्ष्ठ्यं तिष्ठत्यात्र्यनवपादायानतिपादाय तदाहुः कन्न
घ्रस्कंदइव वा एष यज्ञ्ययस्त्रिꣳशाक्षसंपदद्वामुपयंतीतिष्टष्ठ्योंत
रः कार्यस्तस्य यक्षसंपदद्वामहम्स्तुन्नमं कार्यꣳसलोमत्वायतद
हुरुदरं वा एष स्तोमानां यक्षसंपदद्वोयक्षसंपदद्वांमध्यतो निर्हृ
रयुरद्वानायवः प्रजास्फरद्वानायवः सत्रिणइतित्रयस्त्रिꣳशा
दवसंपदद्वाउपत्यावर्ष्मवित्रयस्त्रिꣳशोवर्ष्मसंपदद्वोवर्ष्म
Takshashila Project
Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

णएवतद्दर्भाज्ञिसंक्रामंतिनानाकुरुच्छ्याः कार्याउअग्निष्टोमा
उइतियद्धरुच्छ्यांस्फः पवावोवाउच्छानिश्रांतिः पवावः श्रांतानेव
तद्विष्टुवंतमुपयंतितदाक्कुर्विवीवधमिववाएतद्यदग्निष्टोमावि
ष्टुवानग्निष्टोमोविश्वजिदग्निजितावष्येतरउच्छ्यांस्फरित्यग्नि
ष्टोमाएवसर्वेकार्यावीर्यंवाअग्निष्टोमावीर्यएवमध्यतः प्रतिति
ष्ठंतिनवसत्रसुतानवंतिनवप्राणाः प्राणेष्वेवप्रतितिष्ठंति॥५॥वि 36
ष्टुवानेषन्नवतिदेवलोकोवाएषयद्विष्टुवान्देवलोकमेवतदन्न्ना

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

तारोहंत्येकविꣳशोन्नवत्येकविꣳशोवाअस्यान्नुवनस्यादित्यस्त्राआदि
त्यलोकमेवतदन्यारोहंतिद्वादशमासाःपंचर्तवस्त्रयइमेलोकाअ
सावादित्यएकविꣳशोमध्यतएवप्रतितिष्ठंतिवायोश्शुक्रोअस्यामि
तइतिशुक्रवतीप्रतिपद्भवत्यादित्यस्यरूपंवायुर्वाएतंदेवतानामा
नड्वोनुष्टुप्छंदसांयदेतान्याःप्रतिपदस्स्यात्सदेद्धंतिवाएतेप्राणा
दित्याङ्कुर्यंगायत्र्याःप्रतिपदासंतीतियद्वायव्यमान्नवतितेनप्रा
णान्नयंतिप्राणोहिवायुरथोन्नामयंत्यविनामतयाश्रांतिर्हिवायु
Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.
Takshashila Project

Takshashila Project

रायाहिसोमपीतयइतिसोमीपावमानीर्नियुत्वतीर्भवतिपशवो
वैनियुतःशांतिःपशवःशांतानिवतदादित्यमुपयंतिदिवाकी
र्त्यसामान्भवतिस्वर्भानुर्वाआसुरआदित्यंतमसाविध्यत्तस्याद
वादिवाकीर्त्यैस्तमोपाघ्नन्यद्दिवाकीर्त्यानिभवंतितमएवास्मादप
घ्नंतिरश्मयोवाएतस्यादित्यस्ययद्दिवाकीर्त्यानिरश्मिमन्तिरेवतदा
दित्य८साम्नांदारभंतेतद्भ्राजाभ्राजेपवमानमुखेभवतोमुखतएव ३१
वास्यतात्तमोपघ्नंतिमहादिवाकीर्त्यंचविकर्णंचमध्यतोभवतो

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

मध्यत एवास्य तान्यां तमो पद्यंतिन्नासमंततोन्नवतिपन्न एवास्य ते
न तामोपघ्नंतिदन्नास्तोन्नंन्नवतिदन्नाद्भूराविराड्विराज्येव प्रतिति
ष्ठंतियन्वित्याङ्कुः षड्ङ्गिरितो मासैरक्षानं यंतिँडुनरायंतिक्क तर्हि षड्भिः ३
: स्वर्गाल्लोकायस्य कामाय सत्रमासत इति मूर्द्धानं दिव इति स्वर्ग
ल्लोकमारन्नंतेरतिं पृथिव्या इत्यस्मिंल्लोके प्रतितिष्ठंति वैश्वानर
मृत आजातमग्निमिति विष्णुवत एवतद्रूपं क्रियतेतकविं सम्रा
जमतिथिं जनानामित्यन्नाद्यमेवापयंत्यासन्नः पात्रं जनयंतदे

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

बाहतिर्जायंतएवतत्त्रिष्टुब्जगतीभ्यामन्ववतित्रिष्टुब्जागतोवाआदि
त्योयदतोन्यासुस्यादवःस्वर्गाल्लोकात्पद्येरंस्संम्राड्वतीभ्यांन्ववतिसा
म्राज्यंवैस्वर्गोलोकःस्वर्गएवलोकेप्रतितिष्ठंति॥६॥आत्मावाए
षसंवत्सरस्ययद्विषुवान्पक्षावभितावन्नितोन्ववतायनवेतोनीवर्त्ते
नयंतियस्त्वपरस्तात्प्रगाथोन्ववतितावुत्तौविषुवतिकार्यौपक्षावे
वतद्यज्ञस्यात्मन्प्रतिदधातिस्वर्गस्यलोकस्यसमष्ट्याइंद्रक्रतुन्नआ ३८
भरेतिप्रगाथोन्ववतिवसिष्ठोवाएतंपुत्रहतापश्यत्सप्रजयापशु

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

न्निःप्रजायतयद्वेवप्रगाथोन्नवतिप्रजात्यैजीवाज्योतिरश्नीमही
तियत्वेस्वत्तिसंवत्सरꣳसंतरंतितेजीवाज्योतिरश्नवतेमानोज्ञ
ज्ञाताहृजनादुराध्यमाशिवासोवक्रमुरितितयोवैस्तेनारिपवस्ते
दुराध्यस्तानेवतदतिक्रामंतित्वयावयंप्रवतःशश्वतीरपोतिसूर
तरामसीतिसंवत्सरोवैप्रवतःशश्वतीरपस्तामेवतत्तरंत्यद्याद्याश्व
श्वःश्वामिदाह्योनरोवयामनमिदाहृइतिसंततनयःप्रगाथाभवंति
तेषामकःकार्यःसलोमवायस्वस्तनामेवान्निसंतन्वंत्यथोखल्वा

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

ऊरिंड्कृतंनञ्जानरात्यवकार्यंऽसमृध्यैप्रत्यवरोहिणोमासाभ
वंतियथावाइतोहृह्रुऽरोहंत्येवामनंप्रत्यवरोहंतिस्वर्गमेवतंल्लो
कंऽरूढ्वास्मिंल्लोकेप्रतितिष्ठंति॥१॥गोआयुषीस्तोमाभवतोद्वि
पाद्यजमानःप्रतिष्ठित्याऊनातिरिक्तोभवतऊनातिरिक्तंवाअनु
प्रजाःप्रजायंतेप्रजात्याविराजोभवतोन्नंविराडन्नाद्यएवप्रतिति
ष्ठंतिद्वादशाहाद्दस्यादशाहानिभवंतिविराड्वाएषासमृद्धायद्दशाहा ३९
निविराज्येवसमृद्धायांप्रतितिष्ठंतिपृष्ठानिभवंतिवीर्यंवैपृष्ठानि

Takshashila Project

वीर्यएवप्रतितिष्ठंतिछंदोमान्भवंतिपशवोवैछंदोमाःपशुष्वेवप्र
तितिष्ठंत्यथैतद्दृद्धाममहद्रात्रिस्तोममाप्तछंदस्त्राप्तविन्नक्तिकम
निरुक्तंप्राजापत्यंयद्व्याकुरतितद्देवयंतितस्मान्नव्यक्त्वांपरोक्ष
मनुष्टुन्नमुपयंतिप्रजापतिर्वात्रनुष्टुब्यात्मत्यान्नमुपायुःप्रजाप
तिमृच्छेयुर्याविसत्रस्यसाह्वदसङ्भवतिवामदेव्यंवैसाम्नाꣳस
दग्निर्देवतानांविराट्छंदसांत्रयस्त्रिꣳशस्तोमानांतान्येवतदे
कधासंनत्यान्तिष्ठंतिब्रह्मवादिनोवदंतियतःसत्राडुदस्थाता३स्थि

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

ता३ंदितियेरथंतरेणस्तुवीरन्त्तिष्ठंतितेयतउत्तिष्ठंतितान्ब्रूयादप्र
तिष्ठानान्नविक्षंतीतियेबृहतास्तुवीरन्त्तिष्ठंतितस्थितादुत्तिष्ठंतिता
न्ब्रूयाच्छ्रायुकेषां।श्रीर्नविक्षतिनवसीयां।सोन्नविक्षंतीतिये
वामदेव्येनस्तुवीरन्त्तिष्ठंतितेसमतःसदस्कत्तिष्ठंतिपूर्णात्पूर्णमाय
तनादायतनमंतरिक्षायतनाहिप्रजास्त्रयस्त्रिं।शादक्षरासुत्तव
तित्रयस्त्रिं।शाद्देवतादेवतास्वेवप्रतिष्ठायायान्त्तिष्ठंतिप्राजापत्यंवै ६०
वामदेव्यंप्रजापतावेवप्रतिष्ठायायान्त्तिष्ठंतिपशवोवैवामदे

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

चांपशुष्वेवप्रतिष्ठायोन्निष्ठंतिश्रांतिर्वैवामदेव्य७न्नांतावेवप्र
तिष्ठायोन्निष्ठंति॥७॥पत्नीःसंयाज्यप्रांवउदेत्याय७सहस्रमानव
डूत्यतिष्ठंदसाहवनीयमुपतिष्ठंतइमावेलोकाऽप्रतिष्ठंदाएष्वे
वलोकेषुप्रतितिष्ठंतिगौरितिनिधनंभवतिविराजोवाएतद्रूपंय
द्गौर्विराज्येवप्रतितिष्ठंतिप्रत्यंचःप्रपद्यसार्पराज्ञ्यास्त्रिस्तुवंत्य
र्बुदःसर्पएतान्निर्मृतांव्रवमपाहृतमृतामेवैतान्निस्नुवमपघ्न
तइयंवैसार्पराज्ञ्यस्यामेवप्रतितिष्ठंतितिस्रन्निस्तुवंतित्रयइ

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

मलोकाएष्वेवलोकेषुप्रतितिष्ठंतिमनसोपावर्त्तयतिमनसाहिंकारो
तिमनसाप्रस्तौतिमनसोद्गायतिमनसाप्रतिहरतिमनसानिधनमु
पयंत्यसमाप्तस्यसमाप्त्यैयद्वैवाचानसमाप्नुवंतिमनसातत्समाप
यंतिपरिश्रितस्तुवंतिब्रह्मणःपरिगृहीत्यैब्रह्मोद्यंवदंतिब्रह्मवर्च
सएवप्रतितिष्ठंतिवउद्दातारं होतात्याचक्षीतस्तुताभवतदनुज्ञा
सतिनहितस्तुतंयदननुज्ञातस्तंप्रजापतिंपरिवदंत्याप्नोविनंतद्या- ४१
चक्षतेतावदापामनमितिगृहपतिरौडुंबरीधारयतिगृहपतिर्वा

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

ऊर्ज्जोयंताऊर्ज्जमेवास्मिन्नायच्छतिवाचंयच्छंतिदुग्धानीववैतर्हिछंदा
ꣳसियातयामान्यंतगतानितान्येवैतद्रसेनाप्याययंत्यथोस्वस्त
नामेवान्निसंतन्वंत्यात्मदक्षिणंवाएतद्यज्ञसत्त्रंयद्दावेड्डरुषश्चा
त्मनेवद्यतियंकामंकमयतेतमस्यस्कृतेद्वाभ्यांलोमावद्यतित्वद्वा
भ्यांत्वचंद्वाभ्यांमाꣳसंद्वाभ्यामस्थिद्वाभ्यांमज्जानंद्वाभ्यांपीबश्च
ल्लोहितंवह्निरिखान्त्रनुप्रवपंतिपाप्मानमेवतदपघ्नतेल्लघीया
ꣳसःस्वर्गंलोकमयामेत्यथोगवामेवानुरूपन्भवंतिसर्वस्यान्ना

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi

घस्यावरुध्यै॥९॥प्रजापतिःप्रजाअसृजतसोरिच्यतसोपद्यत
तंदेवाअन्निसमगछंततेब्रुवन्महद्वास्मिव्रतसंन्नरामयदि
मंधिनवदितितास्मियत्संवत्सरमन्नंपच्यतेतत्समन्नरस्तदस्मि
धायंस्तदव्रतयंस्तदेनमधिन्वान्महन्मयाव्रतंयदि[illegible]ममधिन्वी
दितितन्महाव्रतस्यमहाव्रतत्वंप्रजापतिर्वावमहास्तस्यतद्व
तमन्नामवतदाकुर्मध्यतःसंवत्सरस्यायत्यंमध्यतोवाअन्नंजग्धं ४२
धिनोतीतितद्वाकुर्यन्मध्यतउपयंत्यद्धमन्नाद्यस्याक्रुवंत्यद्धं[illegible]बद ४१

कुर्वतीत्यपरिष्टादेवसंवत्सरस्यापत्यसंवत्सरवाअन्नसर्वेप
च्यतेचतुर्विंशंनवतिचतुर्विंशोवैसंवत्सरोन्नंपंचविंशंयद्वा
त्रदश्चतुर्विंशंप्रापणीयंतदेतदुदयनीयंयत्संवत्सरमन्नंस
न्नरंतिसेषापंचविंशत्यपजायते॥२०॥ ॥इतिचतुर्थःप्रपाठक
ः॥४॥ ॥वामदेव्यंमहाव्रतंकार्यंत्रिवृच्छिरोभवतित्रिवृद्वैवशि
रोलोमत्वगस्थिपाङ्क्तइतरआत्मालोमत्वङ्मांसमस्थिमज्जास
त्तद्विंशतेनशिरसापरावास्तुवतेतस्माच्छिरोंगानिमद्यंतिनानुम

Takshashila Project
Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

द्यतिनस्त्रयंत्यनुस्त्रयतिपुनरन्यावर्त्तमितरेणात्मनास्तुवतेत
स्मादितरश्चात्मामद्यतिवष्ट्रपतिवाकवतीषुगायत्रीषुशिरो
भवत्यन्नंवाच्छकेविह्मवर्चसंगायत्र्यन्नाद्यंवैविद्योब्रह्मवर्चसंव
मुखतोदधातिपंचदशासप्तदशोपक्षौभवतःपक्षाभ्यांवैयजमानो
वयोभूत्वास्वर्गंलोकमभितिताबाहूःसामोकार्योपंचदशोवांसवीव सप्तदशो ८३
धवायतद्वाहुर्यस्माभोभवतएकवीर्यौतर्हिभवतइतिपंचदशास
प्तदशावेवकार्योसावीववैवयःपक्षोस्त्वापतीयःपततिदक्षि

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Manipur, New Delhi

Takshashila Project

एतोह्येदकार्यंदक्षिणेवाअर्द्धआत्मनोवीर्यवत्तरोथोखल्वाऊरुत्तर
तएवकार्यंब्राह्मणाछंसिनोह्यात्रिष्टुत्त्वंवैबृहत्त्रिष्टुब्नोब्राह्मणा
छंसीत्रिष्टुत्त्वःपंचदशस्तोमोदक्षिणतोरथंतरंकार्यंमैत्रावरुण
स्याह्निर्ज्ञायत्त्वंवैरथंतरंगायत्रोमैत्रावरुणोगायत्रःसप्तदशस्तो
मएकविंशंत्वांउछंनवत्येकविंशोवैस्तोमानांप्रतिष्ठातस्माद्द्वयः
उछेनप्रतिष्ठायोत्यनतिउछेनप्रतिष्ठायनिषीदतियज्ञायज्ञीयंउ
छंकार्यंयज्ञायज्ञीयंह्येवमहाव्रतस्यपुछमथोखल्वाहुरतिरात्रं वै

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

द्विपदांयज्ञायज्ञीयंतद्वमेवकार्यं॰समृद्ध्यै॥१॥वामदेव्यंमहाव्र
तंकार्यंतस्यगायत्रंशिरोबृहद्रथंतरेपक्षौयज्ञायज्ञीयंपुच्छंयो
वैमहाव्रतंसहस्रंवेदसहस्रंपशूनाप्नोतितस्यप्राचीदिक्छि र ग्रं३
रस्तद्द्यौस्त्रिःसाहस्रमसावन्यतरःपक्षःसनक्षत्रैःसाहस्रोयमन्य
तरःपक्षःसओषधिभिश्चवनस्पतिभिश्चसाहस्रोंतरिक्षमात्मातद्वायो ४४
भिःसाहस्रंप्रतीचीदिक्पुच्छंतदग्निभिश्चरश्मिभिश्चसाहस्रंप्रसहस्रं
पशूनाप्नोतियएवंवेदतदाहुरपृष्ठंवैवामदेव्यमनिधनंहीत्यना

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Mangalore-New Delhi

Takshashila Project

यतनंवाएतत्सामयदनिधनं॥ राजनंमहाव्रतंकार्यमितद्धिसाक्षाद
न्नंयद्राजनंपंचविधंभवतिपाङ्क्तं॥ ह्यन्नं॥ हिंकारवद्भवतितेनवा
मादेव्यस्यरूपंनिधनवद्भवतितेनदृष्टस्यरूपमतिछंदःसुपंचनि
धनंवामदेव्यंब्रह्मसामकार्यमितिवाएषान्यानिछंदा॥ सियदतिछंद
त्र्यत्यतदन्यान्यहान्यत्यर्यन्महाव्रतंब्रह्मसाम्नैवतदन्यान्यतिमद न्यूहो२
यतिपंचनिधनंभवतिपाङ्क्तं॥ ह्यन्नं॥१२॥३॥ इलांदमग्निष्टोमसामकार्य
मितद्धिसाक्षादन्नंयदिलांदमिरान्नंवाएतदिरायामेवान्नाद्यंततःप्र

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

तितिष्ठंतिसमुद्रोवाएतछंदःसलिलंलोमशा ७ समुद्रइवखलुवैस
भवतिसलिलइवलोमशाइववायाभवतितस्मादेतासुकार्यं ७ समृद्ध्ये
वृतमितिनिधनंभवतिमहाव्रतस्येवतद्रूपंक्रियतेस्वरितिभवतिस्व
र्गस्यलोकस्यसमष्ट्यैशाकुनइतिभवतिशाकुनइववैयजमानोव
योभूत्वास्वर्गंलोकमेतियज्ञायज्ञीयमग्निष्टोमसामकार्यंयद्वान्यामा ४५
वाङ्नातिवदेत्तदग्निष्टोमसामकार्यंनवैवाग्वाचमतिवदतिवाग्यज्ञा
यज्ञीयंवाच्येवांततःप्रतितिष्ठतिवारवंतीयमग्निष्टोमसामकार्यम

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

यद्वारयंत

ग्निर्वाइदंवैश्वानरोदहंनेत्तस्माद्देवाअबिभयुस्तंवरणेनारवयावारयं
तंतस्माद्वारवंतीयंतस्माद्वरणोन्निषज्यएतेनहिदेवाआत्मानमत्रायं
ततस्माद्ब्राह्मणोवारणेननपिबेद्वैश्वानरन्नेछमयाइतिपश्चावोवैवार
वंतीयं७श्यांतिपश्चावःश्यांतादेवतत्संवत्सरादुन्निष्ठंति॥३॥प्राणेनपुर
स्तादाहवनीयमुपतिष्ठंतप्राणामेवतज्जयंत्यपानेनपश्चात्पुछमुप
तिष्ठंतपानमेवतज्जयंतिव्यानेनपक्षाभ्यांपक्षावुपतिष्ठंतेदिशएवतज्ज
यंतिप्रजापतेर्हृदयेनाधिकद्धमुपतिष्ठंतेज्यैष्ठ्यमेवतज्जयंतिवसिष्ठ

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

सनिद्वेनवाच्चालमुपतिष्ठंतेस्वर्ग्यमेवतंलोकमाप्नुवन्श्रियंवदंतेतेष्व
द्व्यामृत्वित्तवतिविश्वरूपंवेपश्चनांरूपंपश्वनेवतजूयंतिसत्रस्यभ
ह्यग्नीध्रमुपतिष्ठंतेतस्माद्वावेवप्रतितिष्ठंतिवद्भरह्नरणिधनंन्नवतिवत्रुष्या
दाःपन्नावःपशुष्वेवप्रतितिष्ठंत्यातमितोर्निधनमुपयंत्यायुरेवसर्वमाप्नु
वंतिलोकास्तोकानुस्तोकात्पांद्विद्वन्निउपतिष्ठंतेकीर्तिमेवतजूयंति
यामेननमार्जालीयमुपतिष्ठंतेपितृलोकमेवतद्रूयंत्यायुर्नवस्तोनास्यां ४६
सदउपतिष्ठंतेब्रह्मवेवतद्ब्रह्मत्रंचजयंत्स्पृअपस्यसाम्नागार्हपत्यमुपति

Takshashila Project

म

ष्ठं तदंद्व७सर्वाणि भूतान्यास्तुवं७स्तस्यावर्ष्य एकमंग स्तुतमवायन्नदस्यै
तनास्तौत्तेनास्य श्रियं धामोपागच्छ श्रियमेवास्यै तेन धामोपगच्छंति
यत्पराङ्गं निधनमुपेयुर्ह्रीतमुखं प्रतिमुंचेरन्यत्पुरस्तन्निधनमुपयंति ह्री
तमुखामेवापजयंति॥४॥आसंदीमारुह्योद्गायति देवसाक्ष्य एव त
दुपर्यघं जयत्यौदुंबरी भवत्यूर्गुदुंबर ऊर्जमेवावरुंद्धे प्रादेशमा
त्री भवत्यस्य लोकस्यानुख्यानाय छंदोभिरारोहति स्वर्ग्यमेव तं लोक
मारोहति छंदोभिरुपावरोहत्यस्मिंल्लोके प्रतितिष्ठति सर्वेणात्मना

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

समुद्धृत्योदङ्यामेषु लोकेषु नेध्याहितोसानीत्येकस्यां स्तोत्रीयायाम
स्तुतायां पादावुपावहरति सहनिधनेन प्रतिष्ठामुपयंत्येष्वेव लोके
षु प्रतितिष्ठंति प्रेंखमारुह्य होता शंसति महस एव तद्रूपं क्रियते य
दा वै प्रजा महश्राखिग्रांति प्रेंखांस्तर्ह्यारोहंति फलकमारुह्याध्वर्यु
ः प्रतिगृणाति कूर्चानितर आसत ऊर्ध्वा एव तदुक्थामंतोयंत्यभिगराप
गरो नवतो निंदंत्येनानन्यः शान्यः शंसति य एनां निंदति पाप्मानमे ४७
षां सोपहंति यः प्रशंसति यादैवेषां सुष्टुतं सुशस्तं तमोभिगृण

तिशूद्रार्यौचर्मणिव्यायछेतेतयोरार्यंवर्णमुज्जापयंतिदेवाश्चवाअ
सुराश्चादित्येव्यायछंतततंदेवाअन्वजयंस्ततोदेवाअभवन्परासुरा
भवत्यात्मनापरास्यभ्रातृव्योभवतियएवंवेदयदार्यंवर्णमुज्जापयं
त्यात्मानमेवतदुज्जापयंतिपरिमंडलंचर्मभवत्यादित्यस्यैवतद्रूपं
क्रियतेसर्वासुःस्रक्तिषुदुंदुभयोवदंतियावनस्पतिषुवाक्तामेवत
ज्जयंतिभूमिंदुंदुभिर्भवतियापृथिव्यांवाक्तामेवतज्जयंतिसर्वावा
वावदंतियेषुलोकेषुवाक्तामेवतज्जयंतिसन्नद्धाःकवचिनःपरि

Takshashila Project

यंतीन्द्रियस्यैवतद्रूपंक्रियतेथोमहाव्रतामेवमदयंति॥५॥सर्वेसहवि
जोमहाव्रतेनसुवीरन्नध्वर्युःङ्गिरसोऽङ्गायन्मैत्रावरुणेनदक्षिणेनपक्षेण
ब्राह्मणछंस्युत्तरेणगृहपतिःपुच्छेनोद्गातात्मनातद्यद्येवंकुर्युरेके
कयास्तोत्रीययास्तुतयोद्गातारमार्तिसामयुस्तिस्रन्निरुद्गातात्मनउ
द्गीयाथयाङ्गिरसस्तोत्रीयातांदध्यात्द्परान्निस्तिस्रन्निरुद्गीथयोत्तर पा२
स्यपक्षस्यस्तोत्रीयातांदध्यात्तिस्रन्निर्वैकयावास्तुतंस्यादथयापुच्छ ४८
स्यस्तोत्रीयातांदध्यादात्मन्येवतदङ्गानिप्रतिदधातिस्वर्ग्यस्यलोकस्यस

× द्परान्निस्तिस्रन्निरुद्गीयापयाद्दक्षिणस्यपक्षस्यस्तोत्रीयातांदध्या॥३

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

मध्याऽथो खल्वाहुः कथमध्वर्युर्ब्रह्मचः साम गायेदित्यज्ञातिय सर्वे
णोद्गायेन्न देव समृद्धꣳ समृद्धा विवप्रतितिष्ठंतिइ विद्वांनाग्नीरसा स्तुवा
सꣳरज्ञाः प्रत्यं व एयुस्ते दक्षिणेन धिष्ण्यान्परीत्य पश्चान्मैत्रावरुणस्य
धिष्ण्यस्योपविश्य रथंतरेण पंचदशेन स्तुवीरꣳ स्तउदं चः सꣳ सर्पे
युर्जघनेन होतुर्धिष्ण्यं पश्चाद्ब्राह्मणाच्छꣳसिनो धिष्ण्यस्योपविश्य वृह
ता सप्तदशेन स्तुवीरꣳ स्तायेनैव प्रसर्पेयुस्तेन तुनन्निःसृप्याग्नेरेणा
ग्नीध्रं परीत्य पश्चाद्गार्हपत्यस्योपविश्य पुच्छेनैकविंशेन स्तुवीरꣳ स्ते

Takshashila Project

।यत्तेवनिःसर्पेयुस्तेनपुनःप्रसृप्ययथायतनमुपविश्यासंदीमारुह्यो
द्गातात्मनोद्गायतितंपत्न्योपघाटिलान्निरूपगायंत्यार्त्विज्यमेवतत्पत्न्यः
कुर्वंतिसहस्वर्गंलोकमयामेतिकुलेकुलेन्नंक्रियतेतद्यत्पृच्छेयुःकिमि
दंकुर्वंतीतीमयजमानाअन्नमस्यंतीतिब्रूयुर्यविदीक्षितानांपापंकी
र्तयतिद्वितीयामघाऽसपाप्मनोहरत्यन्नादस्तृतीयंपिपीलिकास्तृतीयंप
रिमाद्भिश्चरंतिवृक्कवाएतंलोमच्चमहाव्रतस्यपत्यारिमादस्त्वेवंत्वेवतं ६९
लोँवमहाव्रतस्याप्नुवरुंधतेवाएतंत्वितन्वंत्यंतोत्वेवाणांतोमहाव्रतमंते
म

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

त्नेवतदंतमासिवादयंतिशततंत्रीकोन्नवतिशतायुर्वैपुरुषःशतवी
र्यस्तमुद्भिरेवत्प्राणायत्वापानायत्वाव्यानायत्वेतिप्राणापानव्याना
मेवतदाप्नुवरुंधतेपरिक्रिकंतिन्योमार्जालीयंयंतीदंमध्विदंमध्वितिस
घोषाएवतद्वयोन्नूचासद्दस्वर्ग्यंलोकंयंति॥द्वा॥देवादेवाचंव्यन्नजं
ततस्यायायारसोत्यरिच्यततज्ञोरीवितमन्नवदनुष्टुन्नमनुपरिक्षिव
त्तवागनुष्टुब्वाचोरसोगौरीवितंयद्गौरीवितेनान्वहुंस्तुवतेवा
चावतद्वाचारसंदधतिरसवद्वावावदतियएवंवेदयद्कदासंन्नव

तिस्वर्ग्यस्यवाएतोलोकस्यावसानदर्शोपूर्वेणैववत्सर्वमहःसंस्थाप
यंत्युत्तरेणोत्तरमहरस्यातिवदंत्येतद्धियज्ञस्यस्वस्त्ययनंयज्ञोरीवितं
यज्ञोरीवितमनुसंजेयुरस्वस्तनाभ्युद्धजसस्फःसंवाऽन्योयज्ञस्ति
ष्ठतइत्याहुर्वाग्गावनसंतिष्ठतइतियाज्ञोरीवितमन्वहंनवतिवाच
मेवतत्पुनःप्रयुंजतेस्वर्सिंधनमन्वहंनवतिदेवक्षेत्रंवाएतेन्योतरा ५०
हंतियेस्वर्सिंधनमुपयंतिसऽुवेसत्रिणःसत्रमुपनायादित्याहुर्यए
नांदेवक्षेत्रमन्यारोहयेदितिनखेदेवक्षेत्रआसीनऽऽ [redacted]

Takshashila Project

मार्छतियस्स्वर्गधिनमन्वहंन्नवतिनेवकांचनार्त्तिमार्छतिच्यवंतेवा
एतस्माल्लोकादित्याहुर्यस्स्वर्गधिनमुपयंतीतियद्देवास्स्वरूपयंत्यस्
स्मिंल्लोकेप्रतितिष्ठंतियदकारोंतरिक्षेयस्मान्नामुष्मिंस्वर्गेलोकेप्र
प्रतितिष्ठंतिस्वर्गधिनेनत्तुष्टुवानाःसुज्ञानंन्नवतिदेवावैस्वर्गंल्लो
कंयंतोज्ञानादबिभयुस्तएतत्सुज्ञानमपश्यं(ंस्तेनज्ञात्रमगछ
न्यत्सुज्ञानमन्वहंन्नवतिज्ञात्र(मेवगछंति॥७॥यत्वैवाचमन्नमा
दयंत्यन्नादान्नवंतियत्वितर्पयंतिरूप्राणान्नवंतिगोरीवित(ंप्या

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

वास्थंनिह्वएतानित्वैसामानिवावोन्नामतषांवागन्नंयदेतानिन
व्यवंतवावमेवतदन्नमादयंतितेनसर्वेनादान्नवंत्यत्निक्रांताप
क्रांतानित्नवंत्यत्निक्रांतापक्रांतंत्वेवावोरूपंह्लवोन्वहंन्नवतिसमु
द्रंवाएतेप्रस्नांतियसंवत्सरमुपयंतियोवाऽप्लवाःसमुद्रंप्रस्नाभ
तिनसततउदेतियत्ह्लवोन्नवतियस्वर्गस्यलोकस्यसमष्ट्याऽस्रति ५२
विश्वानिदुरितातारमातियदेवेषांदुष्टुतंदुःशस्तंतदेतेननतरंत्याको
निधनंषडहमुखेन्नवतिपरांवाएतेपरावतंगच्छंतियेषडहस्यांतंग

Takshashila Project

छंतियदाकोनिधनं५षडहंमुखंन्नवतिप्रज्ञात्यैयदाविषुरुषःस्व
र्गाकंत्र्आगछंतिसर्वंतर्हिप्रजानातिसर्वमस्मैदिवा[illegible]वति॥५॥ए
काष्टकायांदीक्षेरन्नेषावैसंवत्सरस्यपत्नीयादकाष्टकावै[illegible]स्यांवाएत
५रात्रिंवसतिसाक्षादेवतत्संवत्सरमारभ्यदीक्षंतेतस्यसानियायद
ष्यानन्तिनंदंतोन्त्यवयंतिविछिन्नंवाएतेसंवत्सरस्यान्निदीक्षंतेय
एकाष्टकायांदीक्षंतेंतनामानावृतूनवतत्र्आर्त्तंवाएतेसंवत्सरस्यान्नि
दीक्षंतेयंतनामानावृतूत्र्अन्निदीक्षंतेतस्मादकाष्टकायान्नदीक्षं

वाम
कैत

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

फाल्गुनेदीक्षेरन्मुखंवाएतत्संवत्सरस्ययत्फाल्गुनोमुखतएवतत्संव
त्सरमारभ्यदीक्षंतेतस्यसानिर्यायत्सांमेघेविषुवांत्संपद्यतेचित्रापूर्ण
मासेदीक्षेरंश्चक्षुर्वाएतत्संवत्सरस्ययच्चित्रापूर्णमासोमुखतोवैच
क्षुर्मुखतएवतत्संवत्सरमारभ्यदीक्षंतेतस्याननिर्याभवतिचतुरहेपुर
स्तात्पौर्णमास्यादीक्षेरंस्तेषामेकाष्टकायांक्रयःसंपद्यतेतेनैकाष्ट ते
छंट कांनछंबट्कुर्वंतितेषांपूर्वपक्षेसुत्यासंपद्यतेपूर्वपक्षंमासाःसंति पक्षे ५२
ष्ठमानायंतिपूर्वपक्षउत्तिष्ठंतितानुत्तिष्ठतःपशवउषधयोनूत्तिष्ठंति

Takshashila Project

तान्कल्याणीवागग्निवदत्यरात्सुरिमेसत्रिणइतितराध्नुवंतिाए
त्राावाएतेसंवत्सरंप्यायय्यंतिऽउत्सृजंतियथा[illegible]तिराध्नातएवा
ऽंसंवत्सरोनुत्सृष्टोयन्नोत्सृजेयुरामह्नेनप्रमायुको[illegible]काःप्राणोवैसं
वत्सरउदानामासायदुत्सृजंतिप्राणएवोदानंदधतियाद्दीक्षितः
प्रमीयतेयासंवत्सरस्यानुत्सृष्टस्यप्रेत्यासातमृच्छतितदाहुरुत्सृज्या
३न्नोत्सृज्या३मितियद्युत्सृजेयुरुत्कानुत्सृजेयुस्तादेवोत्सृष्टंतद
नुत्सृष्टमघोरवद्धाङ्कुरकत्रिकंकार्यंतदेवसाक्षाद्दुत्सृष्टमन्फड

य वे०
का०३६:

Digitized by Vaidika Bharata ... New Delhi

Takshashila Project

षुएवंतिछिद्रोवाएतेषां७संवत्सरइत्याहुर्येस्नाममुत्सृजंतीतिप
शुमालभंतेस्तोममेवतदालभंतेस्तोमोहिपशुस्वउत्सृष्टाःस्मइ
तिवसानपाकुर्वंतिप्रातःपशुमालभंतेतस्यावपयाप्रचरंतित
तःसवनीयेनाष्टाकपालेनततआग्नेयेनाष्टाकपालेनतता
दाग्नेंद्रेणततस्वरुणाविश्वदेवेनतत्प्रातःसवनंसंतिष्ठतेततः सं ५३
पशुपुरोडाशेनैकादशकपालेनततःसवनीयेनैकादशक
पालेनततोमरुत्वतीयेनैकादशकपालेनततस्वरुणेंद्रेणत

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

न्माध्यंदिनꣳसवनꣳसंतिष्ठतेपशुनाप्रचरंतिततःसवनीयेनम
द्वादशकपालेनततोवैश्वादेवेनद्वादशकपालेनततस्त्वरुण
ग्निमारुतेनतत्तृतीयसवनꣳसंतिष्ठतेपृषदाज्येनैप्रचर्यपत्नीः
संयाजयंति॥१०॥ ॥छ॥ ॥इतिपंचमःप्रपाठकः॥ ॥छ॥
॥छ॥ श्रीः॥ ॥छ॥ ॥ श्रीः॥ ॥छ॥ ॥ श्रीः॥ ॥छ॥ ॥
॥छ॥ ॥छ॥ श्रीः॥ ॥छ॥ ॥ श्रीरस्तु॥ कल्याणमस्तु॥

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Mandi House, Delhi.

Takshashila Project

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

॥ ॥ॐ प्रजापतिरकामयत बहुः स्यां प्रजायेयेति स एतमग्नि
ष्टोममपश्यत्तमाहरत्तेनेमाः प्रजाअसृजतैकादशेन व्यवे-
सतास्तोत्रेणाग्निष्टोमस्यासृजतैकादशेन च मासा संवत्सरस्य
ता द्वादशेन वास्तोत्रेणाग्निष्टोमस्य पर्यगृह्णा द्वादशेन च मासा
संवत्सरस्य तस्मात्प्रजा दशामासो गर्भं संभृत्यैकादशमनुप्र ले ५५
जायंते तस्माद्द्वादशेनान्यतिद्रंति द्वादशेन हि परिगृहीता
स्तद्य एवं वेद परिजाताः प्रजा गृह्णाति प्राजाता जनयति तासां प

Digitized by Vaidika Bharata/Sugama Trust, Maujpur, New Delhi

Takshashila Project

रिगृहीतानामश्वतर्यत्यक्रामत्तस्याअनुहायरेतआदत्ततद्वडबा
यान्यमार्ट्स्माद्वडबाद्विरेतास्तस्मादश्वतर्यप्रजाआत्तरेताहित
स्माद्धदक्षिणीयातिह्रिसायज्ञमरिच्यतातिरिक्तस्यदक्षिणस्यान्न
लोमश्वायषोडशिनस्तोत्रेदयातिरिक्तोवैषोडश्यतिरिक्तएवाति
रिक्तांददातिसोकामयतयज्ञंसृजेयेतिसमुखतएवत्रिवृतम्
सृजततंगायत्रीछंदोन्वसृज्यताग्निर्देवताब्राह्मणोमनुष्यावसं
तऋतुस्तस्मात्त्रिवृत्स्तोमानांमुखंगायत्रीछंदसामग्निर्देवतानांब्रा

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

ह्मणोमनुष्याणांवसंतऋतूनांतस्माद्ब्राह्मणोमुखेनवीर्यंकरोतिमु
खतोहिसृष्टःकरोतिमुखेनवीर्यंयएवंवेदसउरस्तएवबाहुभ्यां
पंचदशमसृजततंत्रिष्टुप्छंदोन्वसृज्यतेंद्रोदेवताराजन्योमनुष्या
ग्रीष्मऋतुस्तस्माद्राजन्यस्यपंचदशस्तोमस्त्रिष्टुप्छंदइंद्रोदेवता
ग्रीष्मऋतुस्तस्मादुबाहुवीर्योबाहुभ्यांहिसृष्टःकरोतिबाहुभ्यांवी
र्यंयएवंवेदसमध्यतएवप्रजननात्सप्तदशमसृजततंजगतीछंदो ५६
न्वसृज्यतविश्वेदेवादेवतावैश्योमनुष्यावर्षाऋतुस्तस्माद्वैश्यो

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

द्यूयमानोनह्लीयतेप्रजननाद्धिसृष्टस्तस्माद्बहुपशुर्वैश्वदेवो
हिजागतोवर्षाह्यस्यर्तुस्तस्माद्ब्राह्मणस्यचराजन्यस्यचाद्योधरोहि
सृष्टःसपन्नएवप्रतिष्ठायाएकविंशमसृजततमनुष्टुप्छंदोन्व
सृज्यतनकाचनदेवताशूद्रोमनुष्यस्तस्माच्छूद्रउतबहुपशुरय
ज्ञियोविदेवोहिनहितंकाचनदेवतान्वसृज्यततस्मात्पादावने
ज्यंनातिवर्द्धतेपत्तोहिसृष्टस्तस्मादकविंशस्तोमानांप्रतिष्ठा
प्रतिष्ठायाहिसृष्टस्तस्मादनुष्टुभंछंदांसिनानुव्यूहंतिपापवसी

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

यसोविधृत्यैविधृतिःपापवसीयसोभवतियएवंवेद॥१॥योवैस्तो
मानुपद्रष्टान्वेतोवेदोपद्रष्टानवान्भवतिप्राणोवैत्रिवृदर्द्धमास
ःपंचदशाःसंवत्सरःसप्तदशआदित्यएकविंशएतेवैस्तोमाउप
द्रष्टानवंतउपद्रष्टानवान्भवतियएवंवेदइमेवैलोकास्त्रिणव
स्त्रिणवस्यवैब्राह्मणेनेमेलोकास्त्रिष्वपुनर्नवान्तवैश्यष्वलोकेषु
प्रतितिष्ठतियएवंवेददेवतावावत्रयस्त्रिंशोष्टौवसवएकाद
शरुद्राद्वादशादित्याःप्रजापतिश्चवषट्कारश्चत्रयस्त्रिंशोसद

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust Mandal, New Delhi

Takshashila Project

त्वेनयज्ञेनयजतेयएवंवेदत्यावाअधिपतिंवेदाधिपतिर्भवति
त्रयस्त्रिंशोवैस्तोमानामधिपतिःपुरुषःपशूनांतस्मान्यंवोढ्वंन्ये
पशवोदंत्यूर्द्ध्वःपुरुषोधिपतिर्हिसोधिपतिःसमानानांभवतियए
वंवेद॥२॥एषवावयज्ञोयदग्निष्टोमएकस्माद्ध्यन्योयज्ञःकामा
याक्रियतेसर्वेभ्योग्निष्टोमोद्वादशस्तोत्रएषाग्निष्टोमोद्वादशमा
साःसंवत्सरःसंवत्सरंपशवोनुप्रजायंततेनपशव्यःसमृद्धोद्वा
दशस्तोत्राणिद्वादशशस्त्राणितच्चतुर्विंशतिश्चतुर्विंशति

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

रर्द्धमासाः संवत्सरः संवत्सरं पशवोनुप्रजायंते तेन पशव्यः समृद्धो
ग्नोस्तोत्रमाग्नेय्यास्त्वं प्रतितिष्ठति तेन ब्रह्मवर्चस्यः किंज्योतिष्टोमस्य
ज्योतिष्टोमत्वमित्याहुर्विराजंसंस्तुतः संपद्यते विराड्ढि छंदसां
ज्योतिर्ज्योतिः समानानां भवति य एवं वेद ज्येष्ठयज्ञो वा एष यद
ग्निष्टोमः प्रजापतिः प्रजा असृजत ता अस्मै श्रैष्ठ्याय नातिष्ठंत स ए
तमग्निष्टोममपश्यत्तमाहरत्ततो अस्मै प्रजाः श्रैष्ठ्यायातिष्ठंत तिष्ठंते ५८
अस्मै समानाः श्रैष्ठ्याय य एवं वेद यन्नित्याहुर्गायत्रं प्रातःसवनंत्रै

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

ष्टुभंमाध्यंदिनꣳसवनंजागतंतृतीयसवनंकृतर्ह्येतरीयंछंदोनु
ष्टुबितिछंदसांवाऽन्ववलुप्तिंयजमानोन्ववलुप्यतेष्टाक्षरागाय
त्रीहिंकारोनवमएकादशाक्षरात्रिष्टुप्द्वादशाक्षराजगतीछंदो
भिरेवानुष्टुभमाप्नोतियजमानस्यानवलोपाययत्योवाऽनुष्टुभ
ꣳसर्वत्रापिꣳसवनान्यन्वायत्तांवेदसर्वत्रास्यापिभवत्येषावाऽ
नुष्टुप्सर्वत्रापिःसवनान्यन्वायत्तातद्यएवंवेदसर्वत्रास्यापिभव
तियद्वैराजानोध्वानंधावयंतितायस्वानांवीर्यवत्तमास्तान्युंजतेत्रि

Takshashila Project

हत्यं वदश्राः सप्तदशाय एकविꣳशा एते वै स्तोमानां वीर्यवत्तमास्तान
वयुंक्ते स्वर्ग्यस्य लोकस्य समष्ट्यै वज्रष्टोमो भवति प्रतिष्ठा वै वज्रष्टो
मः प्रतिष्ठित्यै ॥३॥ प्रजापतिर्देवेभ्य ऊर्जं व्यभजत्तत उदुंबरः
समभवत्प्राजापत्यो वा उदुंबरः प्राजापत्य उद्गाता यदुद्गातोदुंब
रीं प्रथमेन कर्मणान्वारभते तस्वायैव तद्देवतयात्मानं समर्द्ध्याय
र्णीततामुच्छ्रयति क्षतानस्त्वा मारुतत उच्छ्रयन्नद्दिवꣳ स्तनानां तरि
क्षं पृणद्दृꣳह पृथिवीतामन्वारभते ज्ञायो छ्रासदने सादयाम्यवतस्था ५८

Takshashila Project

यायाꣳसमुद्रस्यह्रृदयइतियज्ञोवाआयुस्तस्यतच्छदनंक्रियते
यज्ञोवाअवतितस्यसाच्छायाक्रियतेमध्यतोवाअात्मनोहृदयं
तस्मान्मध्येसदसअौदुंबरीमीयतेनमःसमुद्रायनमःसमुद्र
स्यचक्षसइत्याहवाग्वैसमुद्रोमनःसमुद्रस्यचक्षस्ताभ्यामेव
तंनमस्करोतिमामाप्रनवहासीदित्याहसामत्वेयूनर्वासाम्न
एवतन्नमस्करोत्यार्त्विज्यंकरिष्यन्यावाएवꣳसाम्नेनमस्कृत्य
साम्नार्त्विज्यंकरोतिनसाम्नोह्रीयतानेनꣳसामापहतेयएन

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

रत्ति१ मनुर्व्याहँसञ्ज्ञाग्निमार्द्धत्पूर्गस्पूर्ज्जोदाजर्जोमदेह्यूर्जंमधेह्यन्नं
मेदेह्यन्नंमधेहिप्रजापतिर्वएतदुदरंयस्मदर्जङ्गुदुंबरोयदौ
दुंबरीमाध्यसदसोमीयतेमध्यतएवतत्प्रजास्योन्नमूर्जंदधाति
तस्माद्यत्रिषायातयामाक्रियतेतत्प्रजाऽऽत्रानायत्वोन्नवंति
सामदेवानामन्न७सामन्न्येवतद्देवेभ्योन्नऊर्जंदधातिसएवतद्व
र्जिश्रितःप्रजास्वऊर्ज्जंविन्नजत्सदक्षासीनउद्गायत्सदीवीत ६०
हिन्न्वामूर्ज्जान्नाजयतिप्रत्यङ्गासीनःप्रस्तोतिप्रतीवीतहिन्न्वामूर्ज्जा

न्नाजयतिदक्षिणासीनःप्रतिहरतिदक्षिणांतहिन्न्वामूर्ज्जान्नाज
यतिप्रांचोन्यऋत्विजआर्त्विज्यंकुर्वंतितस्मादेषादिशांवीर्यव
त्तमेता७हिन्न्वयिष्वाःप्रीणंतिब्रह्मवादिनोवदंतिकस्मात्सत्यात्प्रा
चोन्यऋत्विजआर्त्विज्यंकुर्वंतीतिविपरिक्रम्योद्गातारइतिदिशा
मन्नीष्ट्वोदिन्न्वामन्निप्रीत्याइतिब्रूयात्तस्मात्सर्वासुदिक्ष्वन्नंविद्यते
सर्वाह्यन्नीष्टाःप्रीताः॥४॥प्रजापतिरकामयतबहुःस्यांप्रजाय
यतिसोऽग्नोवन्नस्यशोचततआदित्योमूर्द्ध्नोसृज्यतसोस्यमूर्द्धनिमु

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

दृंहस्सद्रोणकलशोन्ववत्तस्मिंदेवाःशुक्रमगृह्णततांविसृज्यायुषा
त्त्विमित्यजीवदायुषात्त्विमितिजीवतियएवंवेदतंप्रोहेद्धानस्पत्यो
सिबार्हस्पत्योसिप्राजापत्योसिप्रजापतेर्मूर्द्धास्यत्यायुपात्रमसी
दमहंमांप्रांवंप्रोहामितेजसेब्रह्मवर्चसायेतियदाहवानस्पत्य
इतिसात्यन्नेवेनंतत्प्राहइतियदाहबार्हस्पत्यइतिबृहस्पतिर्वै
देवानामुद्गातातमेवैतच्चकरोतियदाहप्राजापत्यइतिप्राजा- ६१
पत्योह्येषदेवतयायद्द्रोणकलशोयदाहप्रजापतेर्मूर्द्धेतिप्र

जापतेर्ह्येषमूर्द्धैउदहन्यतयदाहात्यायुपात्रमित्यतिह्येतदन्या
निपात्राणियद्द्रोणकलशोदेवपात्रंद्रोणकलशोदेवपात्री
न्नवतियएवंवेदब्राह्मणंपात्रनमीमांसेतयंब्राह्मणमिव
मन्येतप्रदेवपात्रमाप्नोतिनमनुष्यपात्राच्छिद्यतेवाग्वैदे
वेभ्योपाक्रामस्सापःप्राविशत्तांदेवाःपुनरयाचंस्ताश्शुक्र
वन्यात्पुनर्हृदयामकिन्नस्ततस्यादितियत्कामयध्वइत्यब्रुवंस्ता
श्शुक्रवन्यदेवास्मासुमनुष्याश्शुक्रतंप्रवेशयायांस्तेनासंस्त

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

ष्टात्प्रसामतिस्तुह्यात्प्रस्मात्प्रापःपूतान्नवंतियएवंवेदसाधुन
न्नीत्यक्रामत्सावनस्पतीन्प्राविशत्तांदेवाःपुनरयाचंस्तान्नउ
नरददुस्तानशपंस्त्वेनवःकिष्कुणावज्रेणावृश्चानितितस्माद्वन
स्पतीन्स्वेनकिष्कुणावज्रेणवृश्चंतिदेवशप्ताहितांवनस्पतय
स्वत्तृद्धिवाचंविन्यदधुर्दुंदुभौवीणायामक्षेतूणवेतस्मादेषा
वदिष्ठेषावल्गुतमावाग्यावनस्पतीनांदेवानांह्येषावागा ६२
सीदथोथेत्संद्रोणकलशांप्रोहंतितस्यावाचोवरुध्याउपयुप

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

यज्ञंपवित्रंप्रयच्छंत्स्फज्नयतएववावंपरिगृह्णंतियस्यकामयेत
सुर्यमस्ययज्ञंऊर्यंतावचंदृंजीयतिद्रोणकलशंप्रोहन्वाङ्क्ष्य
मन्हमुपस्पृशेदसुर्यमस्ययज्ञंकरोतिवाचंदृंदे॰योस्याप्रियस्याद
नुपस्पृशान्नदंप्राहेत्वाणावेद्रोणकलशःप्राणानेवास्यकल्प
यतियन्द्वित्याऊर्वाचान्यान्नन्विजोहृणतेकस्मादुज्ञातारोहृतान्प्र
र्विज्यंऊर्वंतीतियद्रोणकलशमुपसीदंतितेनोज्ञातारोहृताः
प्राजापत्यावाउज्ञातारःप्राजापत्योद्रोणकलशोद्रोणकलश

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

एवैनानाथविद्याय वृणीत प्राञ्चमुपसीदन्ति प्राञ्चो यज्ञस्याग्रकरवा
मत्यनन्निजितावा एषोऽज्ञा वृणां दिग्यत्प्राची यद्द्रोणकलशं प्राञ्चं प्रो
हन्ति दिशोऽभिजित्यै यन्निवृत्याङ्कुरं तराश्वःग्रा से वो युज्यातं तरा
म्यपश्य नद्वान्क उज्ञा वृणां याग इति यद्द्रोणकलशमुपसीदन्ति
स एषां याग स्तस्माद्धकाकिरि वो पसद्धं नह्मयुक्तो वहति ॥ ५ ॥ ग्रा
व्णः स ७ साद्य द्रोणकलशमध्यूहन्ति विद्वृग्रावाणो ७ सोमो रा
ड्द्रोणकलशो यज्ञावसुद्रोणकलशमध्यूहन्ति विश्वेपवतद्धा ६३

ष्टुमध्यूहन्तियं द्विष्याद्विमुखान्ग्राव्णः इवेदमहममुमामुष्यायण
ममुष्याः पुत्रममुष्या विशोऽमुष्मा दन्नाद्यान्निरूहामीति निरूहे
द्विशा एवैनमन्नाद्यान्निरूहति योऽस्याप्रियस्यात्समुखान्ग्राव्णः इ
त्विदमहममुमामुष्यायणममुष्याः पुत्रममुष्यां विशयमुष्मिन्नन्नं
नाद्येऽध्यूहामीत्यध्यूहे द्विश्येवैनमन्नाद्येऽध्यूहत्यथो तद्वृत्तयम
नाहत्यदमहंमांतेजसि ब्रह्मवर्चसेऽध्यूहामीत्यध्यूहेत्तेजस्ये
व ब्रह्मवर्चसेत्मानमध्यूहति यः कामयेत विशा राष्ट्र ७ ह्न्या

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

मितिव्युष्ट्याक्रोधेद्रोणकलशऽंसादयित्वोपाऽंशुसवनमुप
रिष्टाद्दत्तिनिदध्यादिदमहममुष्याविशोदोराष्ट्रऽंहन्मीतिविन्नो
वतद्राष्ट्रऽंहंतियोवैदेवानिपवित्राणिवेदपूतोयज्ञियोभव
तिछंदाऽंसिवैदेवानिपवित्राणितैर्द्रोणकलशंपावयंतिवस
वस्त्वागायत्रेणछंदसापुनंतुरुद्रास्त्वात्रैष्टुभेनछंदसापुनंत्वादि ६९
त्यास्त्वाजागतेनछंदसापुनंत्वेतानिवैदेवानिपवित्राणिपूतोय
ज्ञियोभवतियएवंवेदस्वर्भानुर्वाआसुरआदित्यंतमसाविध्यत्

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

द्देवानव्यजानꣳस्तत्रिमुपाक्षवꣳस्तस्यात्रिर्भासेनतमोपाहन्य
त्प्रथममपाहंस्साकृष्णाविरन्नवद्यद्वितीयꣳमारजतायन्तृतीयꣳ
सालोहिनीययावर्णमस्पन्तृणꣳसास्तुक्लासीत्तस्माच्छुक्लंपवित्रꣳस्तु
क्रःसोमःसस्तुक्रत्वाययंद्विष्यात्तस्यैतेषांवर्ण्णनामपिपवित्रेकुर्या
त्पाप्मनैवेनंतमसाविध्यतिस्थूलमिवहितमोयोस्यप्रियस्यादा
सक्तिस्तुक्लंकुर्याज्ज्योतिर्वैहिरण्यंज्योतिरेवास्मिंदधातितस्माद्दात्रे
यंचाङ्गुणेहंत्यात्त्रिर्हितस्याज्योतिरन्यन्तृणन्तपवित्रंविगृह्णातिहस्त

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

कार्यमेवतद्यज्ञस्यक्रियतएतद्वाउद्गातॄणां हस्तकार्यंयत्पवि
त्रस्यविग्रहणंनहस्तत्वेष्यानिर्ऋच्छतियएवंवेदयोपिनविगृह्णा
तिप्राणादेनमंतर्यंतितंब्रूयाद्वेपमानःप्रामच्छमइतिवेपमानए
वप्रमीयातप्रस्तुक्रिउद्देवीमनीषास्मद्रथःसुतःश्येनवाजीत्यकज्ञु
ताधारामनुमंत्रयतआयुषमिमपवस्ववर्चसामपंवस्वविदुःपृ
थिव्यादिवोजनित्राबृहएवंत्वापोधःक्षरंतीःसोमहोज्ञायेत्याहम
ह्यंतेजसेब्रह्मवर्चसायेत्येषवैसोमस्याज्ञीयायत्पवतेसोमाज्ञी

६५

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

तमेवसामगायत्यच्छिन्नंपावयंतियज्ञंस्वेवप्राणाँश्चसंतन्वंतिसं
ततंपावयंतियज्ञस्यसंतत्यै॥८॥बृहस्पतिर्वैदेवानामुद्गायत्त
ँरक्षाँस्यजिघाँसंस्तयएषांलोकानामधिपतयस्तांस्तान्भागधेय
नोपाधावत्सूर्यमादिव्यान्योनाष्ट्रान्यःपातुवायुरंतरिक्षान्योग्निःपा
र्थिवान्यःस्वाहेतिजुहोत्येतेवाएषांलोकानामधिपतयस्तान्भागाधे
येनोपासरत्कारातिवाचावीर्यवसदस्यामाहिंमाछतियएवंवेद
वाग्वैदेवेभ्योपाक्रामत्तांदेवाअन्वमंत्रयंतसाब्रवीदन्नागास्मि

न्नागाधेयंमस्त्विति कस्तेन्नागधेयंकुर्यादित्यज्ञातारइत्यब्रवीदुद्गा
तारोविवाचेन्नागधेयंकुर्वंतितस्यजुष्कुर्याद्ध्वर्युरानामासिजुष्टादे
वेभ्योनामावाचेनमोवाचस्पतयेदेविवागयत्तेवाचोमधुमत्तस्मिन्
माधाःसरस्वत्यैस्वाहेतिवाग्वैसरस्वतीतामेवतद्भागधेयेनार
न्नतेयंद्विष्यात्तस्यैतामाहुतिंजुहुयाद्वाचंमनसाध्यायेद्वाचमेवा
स्यावृङ्क्ते बहिष्पवमानं सर्पंतिस्वर्ग्यामेवतल्लोकं सर्पंतिप्रक्का ६६
णाइवसर्पंतिप्रतिकूलमिवहीतःस्वर्गोलोकःसंरंतइवसर्पंतिम

Takshashila Project

मृगधर्मावैयज्ञोयज्ञस्याज्ञात्याअन्वत्रासायवाचंयछंतियज्ञमेवत
द्यछंतियद्वाववदेयुर्यज्ञंनिर्ब्रूयुस्तस्मान्नव्यववद्यंपंचर्त्विजः स ८
रब्धाःसर्पंतिपाङ्क्तोयज्ञोयावान्यज्ञस्तमेवसंतन्वंतियदिप्रस्तोताव
छिद्यतेयज्ञस्यशिरश्छिद्यतेब्रह्मणएववरंदद्यात्सएवतुनर्त्विग्व्याछिं
न्नामेवतत्प्रतिदधातियद्युद्गाताववछिद्यातयज्ञेनयजमानोव्यृ
ध्यातदक्षिणाःसयज्ञक्रतुस ८ स्तोप्याथान्यत्राहृत्यतस्मिन्देयं
यावद्धास्यंस्याद्यदिप्रतिहर्त्तावछिद्यतेपशुभिर्यजमानोव्यृध्या

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

ातपश्चावोविश्वतिहर्त्तासर्वविदसंदद्यंयद्दिसर्ववेदसन्नददातिसर्वं
ज्यानिंजीयातध्वर्युःप्रस्तरᳪहरतियजमानोवैप्रस्तरोयजमानमे
वैतत्स्वर्गंलोकᳪहरतियज्ञोवैदेवेभ्योश्वोभूत्वापाक्रामत्तंदेवाः
प्रस्तरेणारमयᳪस्तस्मादश्वःप्रस्तरेणसंमृज्यमानउपावरमते
यदध्वर्युःप्रस्तरᳪहरतियज्ञस्यशान्त्यात्रप्रदाहायप्रजापतिःप्रजा
नसृजततेस्मात्सृष्टाश्वन्नानायंतोपाक्रामᳪस्तेभ्यःप्रस्तरमन्नंप्राय ६७
छन्नएनमुपावर्त्तंततस्मादध्वर्युणाप्रस्तरईषदिवविधूयोविधूतमि

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

वहिष्टएणं पश्चावउपावर्त्तंतउपैनंपश्चावश्चावर्त्तंतयएवंविदश्च
स्तरमासद्योज्ञायद्धविषोस्कंदाययजमानंउःस्वर्गाल्लोकादव
गृह्णात्यश्चीवतोयस्मृज्ञातोज्ञेयंतेनास्पद्दविरस्कन्नंनवतिनय
जमानंस्वर्गाल्लोकादवगृह्णातिवाचालमावेदस्पबहिष्पवमा
नंस्तुवंत्यत्रवाऽसावादित्यश्चामीन्नंदेवाबहिष्पवमानेनस्व
र्गंल्लोकमहरन्यद्वावालमवेदस्पबहिष्पवमानंस्तुवंतियजमा
नमेवतत्स्वर्गंल्लोकंहरंति॥७॥सत्त्वेयज्ञेनयजतेतस्याङ्कुयस्प

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

विराजंयज्ञमुखेदधक्षरितिनवभिस्तुवंतिहिंकारोदशमोदशाक्ष
राविराड्विराजमेवास्ययज्ञमुखेदधतिनवभिस्तुवंतिनवप्राणाः।
प्राणैरेवेन७समर्द्धयंतिहिंकारोदशमस्तस्मान्नाभिरनवष्टस्म
दशमीप्राणानांनवभिःस्तुवंतिनवाध्वर्युःप्रातःसवनेग्रहान्गृह्णाति
तानेवतत्याययंतितेषांप्राणानुसृजंतिप्रजापतिर्विहिंकारस्त्रि
य्योबहिष्पवमान्योयद्धिंकृत्यप्रस्तौतिमिथुनमेवास्ययज्ञमुख ६८
दधातिप्रजननायैषवैस्तोमस्ययोगोयद्धिंकारोयद्धिंकृत्यप्र-

स्तौतियुक्तेनैवस्तोमेनप्रस्तौत्येषवैसाम्ना७रसोयद्धिंकारोयद्धिंकृ
त्यप्रस्तौतिरसेनैवेनात्रन्फद्यप्रस्तौत्यारण्येभ्योवाएतत्पशुभ्य
स्तुवंतियद्बहिष्पवमानमेकरूपाभिस्तुवंतितस्मादेकरूपाआर
ण्याःपशवःपराचीभिस्तुवंतितस्मात्परांचःप्रजायंतेपरांचोवि
तिष्ठंतेपरिश्रितेस्तुवंतितस्मादपरिगृहीताआरण्याःपशवोबहि
स्तुवंत्यंतरनुग्रा७संतितस्माद्ग्राममाहृतेन्नुंजतेग्राम्येभ्योवाएतत्प
शुभ्यःस्तुवंतियदाज्यैर्नानारूपैस्तुवंतितस्मान्नानारूपाग्राम्याः

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

पञ्चावः पुनरभ्यावर्त्तं स्तुवंति तस्मात्स्त्रेवर्यः प्रेत्य पुनरायंति परिश्रि
तं स्तुवंति तस्मात्परिगृहीताग्राम्याः पशवो मुष्मिन्वा एतं लोकाय स्तु
वंति यद्बहिष्पवमानं सरुद्धिंशतांनिः पराचीभिस्तुवंति सरुद्धी
तोसौ परां लोकोऽस्मिन्वा एतद्वोकाय स्तुवंति यदाज्यैः पुनरभ्यावर्त्तं
स्तुवंति तस्मादयं लोकः पुनः पुनः प्रजायते परांचो वा एते षां प्राणा ह९
न्नवंतीत्याहुर्यत्पराचीभिर्बहिष्पवमानीभिस्तुवत इत्यावर्त्तीमुत्त
मां गायत्प्राणानां धृत्यै व्यावर्त्तते वा एते स्मा ह्लोकादित्याहुर्यत्पराची

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

न्निर्बर्हि ष्पवमानीन्निस्तुवतइतिरथंतरवर्म्मुन्नमांगायदिदं
त्विरथंतर[illegible]मस्यामेवइतितिष्ठति॥८॥उपास्मैगायता
नरइतिग्रामकामायइतिपदं कुर्यान्नरोवैदेवानांग्रामोग्र
मामेवास्माउपाकरूपवान्नन्नमन्नामेवास्माउपाकरूपोभुजा
तमनुरमितिप्रजाकामायइतिंकुर्याद्दुपवेप्रजानांजातामि
त्येवाजीजनन्नस्सनःपवस्वशंगवइतिइतिपदंकुर्याद्या॥८॥स
मांमहादेवःपश्चन्हन्याम्सनःपवस्वशंगवइतिवद्भषदेन्नेषजं पदं ३

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

करोतिशंजनायतिद्विपदेत्यामर्वतइत्येकन्नाफायविषणवे
ता७समामामाषधयोक्कान्नवंतिया७समांमहादेवःपमून्हंतियछ
७राजन्नोषधीन्पइत्याह्विोषधीरवास्मेस्वदयत्कन्नय्यास्मेस्व
दिताःपच्चांतस्त्रष्पयव्यास्वस्त्रष्पयव्यास्वपवस्ववाचोऋयियइ
तिव्रतिपदंऊर्याद्विंकामयेतसमानाना७मुख्यंस्यादितिपव ७०
स्ववाचोऋग्रियइत्यग्रमेवेनंपरिणयतिश्रीर्वैवाचोग्र७मग्रिय
मेवास्मिन्दधात्येतत्रसत्यमिदंवइतिबकुन्पःत्रतिपदंऊर्या

Takshashila Project

दतइतिसर्वाणिवैनान्यधीमूत्वाअग्निर्वदेत्यतइतिविप्रजाप
तिर्देवानसृजतामृतमितिमनुष्यानिंदवइतिपितॄंस्तिरःप
वित्रमितिग्रहानाशवइतिस्तोत्रंविश्वानीतिशस्त्रमाननिमो
नागत्यन्याःप्रजायदेतइतितस्माद्यावंतएवाग्रेदेवास्तावंत
इदानीं सर्वांवृद्धिमाहुर्वंक्षितेवह्येषाव्याहृतिर्यदसृग्रमि
तितस्मान्मनुष्याःस्वाःस्वःसृज्यंतेयदिंदवइतीदवइवहिपित
रोमनइवयांताःप्रजाःसृष्टाऋद्धिमार्ध्नुवंस्तामृध्नुवंतियएषा

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

मवंविद्वानेतांप्रतिपदंकरोतिछंदाꣳसिवेसोममाहरꣳस्त्वंगंध
र्वोविश्वावसुःपर्यमुष्णात्तेनापःप्राविशत्तंदेवताअन्वैछꣳस्तं
विष्णुरप्सुपर्यपश्यत्सव्याकांह्वदयन्नू३ना३इतितंपदाप्रास्फुर
त्तस्मात्पृथगिंदवोस्तज्यंतसदेवतान्यान्नितस्तिष्ठंतीन्यएतेऋ
स्यमिंदवइतिप्राब्रवीद्बहिष्पवमानेनवैयज्ञःस्तज्यतेयदते
ऋस्यमिंदवइतिप्रस्तौतियज्ञमेवतत्सृष्टंदेवताभ्यःप्राह ७१
वृहद्वाएतदपशव्यंयत्प्रातःसवनमनिडꣳहियदिडामस्म

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

न्यऽसंयतमित्याहुःप्रातःसवनमेवतदिडावत्पयस्तुमकरोतिद
विहृतत्वारुचेतिप्रातायप्रतिपदंकुर्याद्द्विविहृतत्वारुचेति
वेगायत्र्यारूपंपरिष्टोनंत्येतित्रिष्टुन्नःद्वापत्यनुष्टुन्नःसोमाऽस्तु
क्रागवाग्निरइतिजगत्याःसर्वेषांवाएषांछंदसाऽरूपंछंदाऽ
सीवखलुवैप्रातोयदेषाप्रतिपद्भवतिस्वेनत्वेनाऽस्तद्रूप
एसमर्द्धयतिवृद्धावाएतदिंद्रियेणवीर्येणयद्भातइंद्रियंवी
र्यंछंदाऽसींद्रियेणैवेनान्वीर्येणसमर्द्धयति॥८॥अथयत्रा

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

यूंषिपवसइतिप्रतिपदंकुर्याद्येषांदीक्षितानांप्रमीयेतनापू
ताइववाएतायेषांदीक्षितानांप्रमीयातयदेषाग्निपावमानी
प्रतिपद्भवत्यग्निरेवैनांनिष्पतिपवमानःपुनातियदायूं
षीत्याहृयएवजीवंतितघायुर्दधात्यानोमित्रावरुणेतिज्योगा
मयाविनेप्रतिपदंकुर्यादिपक्रांतोवाएतस्यप्राणापानोयस्य ७२
ज्योगामयतिप्राणापानोमित्रावरुणोप्राणापानावेवास्मिंद
धात्यपघ्नन्पवतेमृधोपसोमोअराव्णइत्यन्तमन्निद्रास्यमा

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

नायप्रतिपदंकुर्यादिरावाणोवाएतेयेनृतमग्निष्टा॰संतितान
वास्मादपहृतिगच्छन्निंद्रस्यनिष्कृतमितिघृतमेवेनंयज्ञियमिंद्र
स्यनिष्कृतंगमयतिवृषापवस्वधारयेतिराजन्यायप्रतिपदंकु
र्याद्वृषावैराजन्योवृषाणमेवेनंकरोतिमरुत्वतेचमत्सरइति
मरुतोवैदेवानांविशोविशामेवास्मात्रनुनियुनक्त्यनपक्रा
मुकास्माद्विड्भवतिविश्वादधानओजसेत्योजसेवास्मैवीर्येण
विशंपरस्तात्परिगृह्णात्यनपक्रामुकास्माद्विड्भवतिपवस्वदे

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

वृषासुत इति प्रतिपदं कुर्याद्यः कामयेत जनेम ऋध्येतेति ऋधी
नो यशासो जन इति जनतायामेवास्मा ऋध्यात युवंहि स्थः स्वः
पती इति द्वाभ्यां प्रतिपदं कुर्यादिमावद्वाजवेवेनो यज्ञस्य करो
त्कन्नो यज्ञ यज्ञासेनार्पयति प्रास्य धारा अक्षरन्निति वृष्टिकामा
य प्रतिपदं कुर्यात्प्रास्य धारा अक्षरन्निति दिवो वृष्टिं च्यावयति ९२
वृष्णः सुतः स्योजस इत्यंतरिक्षाद्देवाऽ अनुप्रज्ञपत इत्यस्मिं
ल्लोके प्रतिष्ठापयत्योजसा वा एतद्वीर्येण प्रदीयात यद प्रवनं न

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

वतियहूलः सुतस्योजस्मइत्याहोजसेवास्मैवीर्येणदिवोवृष्टिं
प्रयच्छतितयापवस्वधारयाययागावइहागमंजन्यासउपनोगृ
हमिंमितिप्रतिपदंकुर्याद्यःकामयेतोपमाजन्यागावोनमयुर्विं
देतमिजन्यागाराहूमितियद्देषाप्रतिपद्भवत्युपैनंजन्यागावो
नमंतिविंदतेस्यजन्यागाराहूं॥१०॥ ६॥ इतिषष्ठःप्रपाठकः॥ ६॥
॥ॐ इमेवैलोकागायत्रंत्र्याहङ्गेयंत्रयाह्नीमेलोकायत्र्याहङ्गा
यत्येभिरेवैनंलोकैःसंमिमीतेद्विरवनर्दद्धिंकुर्याद्द्वितीयंयत्रि

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

रवनर्हत्यतितज्ञायत्रं८रेवयतियोविगायत्रेणप्रतिह्नतेनोज्ञा
यत्यप्रतिष्ठानोन्नवतिहिंकारोविगायत्रस्यप्रतिहारःसमनसा
ध्यायःप्रतिह्नतेनगायत्रेणोज्ञायतिप्रतितिष्ठतियोवाएन्यांल्लो
केन्योगायत्रंगायतिनिन्योल्लोकेन्यश्चाहस्वतइमएनंलोकाज्ज
ज्जोन्निसंवसतेमंद्रमिवायश्चाददीताप्यतारतरमंध्यतारतमंत ७४
दन्योल्लोकेन्योगासीदनिरुक्तंगायमेतद्धिगायत्रस्यक्रूरंयन्नि
रुक्तंयदनिरुक्तंगायतिक्रूरमेवास्यपरिह्वणक्तिप्राणेगायत्र

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

न्नव्यवान्यात्प्राणस्याविछेदाययदिव्यवानितिप्रमायुकोन्नवतिय
दिनव्यवानितिसर्वमायुरेतियदिव्यवान्यान्मध्यस्त्वाद्वाव्यवान्या
त्प्राणोविगायत्रंप्राणःस्वरःप्राणमेवतन्मध्यतआत्मंदधातिस
सर्वमायुरेतीडांपशुकामायनिधनंकुर्यात्स्वःस्वर्गकामाययशो
ब्रह्मवर्चसकामायायुरामयाविनेहुंसीत्यन्निवरतएतेवैगाय
त्रस्यदोहाब्रह्मवर्चसीपशुमान्भवतियएवंवेद॥१॥प्रजापति
र्देवेभ्यन्नाद्यात्मानंयज्ञंकृत्वाप्रायच्छत्तान्यान्यस्माक्रमायनातिष्ठं

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.

Takshashila Project

त तानब्रवीदाजिमस्मिन्नितातितत्र्याजिमायन्यदाजिमायऽस्तद
ज्यानामाज्यत्वऽसइंद्रोवेदग्निर्वाइदमग्रउज्जेष्यतीतिसोब्रवीद्यत
रोनाविदमग्रउज्जयात्तन्नोसहेतिसोग्निरग्रउदजयदथमित्रा
वरुणावथेंद्रोथेषिकाहोत्रानुजितासीत्सइंद्राग्निमब्रवीद्यस
हावावावहीयान्नोतदितिसोथेंद्राग्न्यध्यर्द्धमयन्नस्तोत्रमध्यर्द्धीमिं
द्रस्यचत्वारिसंतिषड्देवत्यानिषड्क्षाविद्धितोयज्ञोयावान्यज्ञस्तम ७५
वारन्नतसर्वाणिस्वाराएणाज्यानितज्जामिनानादेवत्यास्तुवंत्य

Digitized by Vaidika Bharata/Suparna Trust, Maujpur, New Delhi.